

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

שבת פרשת ויקהל-פקודי
כ"ח אדר תשפ"א

"להכיר את מילות
התפילה זו רק ההתחלה,
כמו שלהכיר את התווים
זו רק ההתחלה"

ראיון עם גלעד חזן
על דעת המאקאם
חלק שני ואחרון

"הרגשתי שהחגים נחטפים לנו"
ראיון עם סיוון רהב מאיר

הגישה הפולנית
שיחת חברים עם מיכי יוספי

אני מאמין, משמע אני קיים
ראיון עם הרב דן האוזר

מאל"ף ועד תי"ו, מחשבות לניסן
הרב איל יעקובוביץ

אתה חילוני בלאי
ראש יהודי

צרעה בהיכל!
רגעים של אור

צילום: שלומי יוסף

עכשיו כבר כולם מבינים שלעוד חדר בבית אין תחליף

הבניה בעיצומה!
תקן בניה ירוקה!

קהילה צעירה מטבה למשקיעים מיקום מעולה איכות חיים

הבניה בעיצומה והגיע הזמן שאתם תרכשו את דירת ההשקעות שלכם. במרחק חמש דקות מכביש שש, 35 דקות לתל אביב ברכבת, עם קהילה צומחת לציבור הדתי, כרמי גת היא הבחירה הנכונה עבורכם לנכס מניב, קבוצות רכישה ליחידות דיר של שלושה, ארבעה וחמישה חדרים, דירות-גן ופנטהאוס החל מ-899,000 ש"ח. אכלוס שלב א בעוד חצי שנה!

לפרטים נוספים: bemuna.co.il 1700-500-555 באמונה

אחרי הקורונה

מגיע לכם בית חדש

מגוון דירות, גן, גג ולמשקיעים

Carmel Gal
קהילת כרמי-גת

המתחם הדתי-לאומי בכרמי גת
ע"ש הרב יוסף אברביל זצ"ל

את הפסח הזה הילדים לא ישכחו...

השנה ליל הסדר הולך להיות כיף לא נורמלי,
עם מפצחת האגוזים

הגדה שכולה חידות מאתגרות ורמזים מדליקים, לכל המשפחה

הזמינו עכשיו באתר קרוב ללב
shop.karov-lev.co.il

058-7001093 | *2238

קרוב ללב
משוטב לילדים

ממשלת ימין שאכפת לה

עם בנט
זה אפשרי.

"רבי יוסף הפולני" אומרת למארת: אתה יודע,
באמת כל הארוחה והסאת די מיותרת... בשבילי
היה מספיק צנימים או אולי מצות מפסח שלבר...

**שיחת
חברים**

עם מיכי יוספי

שים לב! עולם לפניך

תורה ה' בליקוטי מוהר"ן פותח רבי נחמן בדברי הגמרא (סנהדרין לו): "כי צריך כל אדם לומר: כל העולם לא נברא אלא בשבילי". וממשיך רבי נחמן ומוסיף מסקנה מעניינת: "נמצא, קשה העולם נברא בשבילי, צריך אני לראות ולעין בכל עת בתקון העולם, ולמלאות חסרון העולם, ולהתפלל בעבורם". דווקא ימי ניסן מזכירים לי את התורה הזאת, מכיוון שלפי דעת רבי יהושע, ניסן הוא הזמן שבו העולם נברא. רבי נחמן נותן לנו שיעורי בית, איך להתבונן בבריאת העולם שמתרחשת עכשיו. האמירה הזאת היא לא רק רעיון נאה שרבי נחמן מזכיר בספרו, אלא הכוונה שממש צריך כל אדם לומר - וכולנו, כל מי שרוצה להפנים וליישם את הפרקטיקה של הרעיון הזה, צריך עכשיו פשוט לומר בפה - כל העולם לא נברא אלא בשבילי.

חשוב להבהיר, שנקודת המבט הזאת מאוד משמחת, וחלילה לא נועדה לנפח את האגו שלנו. להפך, כשנבין שאת כל מה שקורה סביבנו, הקב"ה ברא עבורנו, תהיה לנו תועלת, שנוכל לקבל ענווה גדולה. עוד לפני שנבין איך זה קורה, חשוב שנדע בכלל איך להתייחס למי שעושה עבורנו דברים. כשמקבלים מתנה, או אירוח נעים, יכולה להיות "גישה פולנית" ויכולה להיות גישה לבבית.

הגישה הפולנית לא חייבת להיות דווקא אצל מישהו שהגיע מפולניה, וכל אחד עלול ליפול בה. הגישה הזאת אומרת: "ריבוננו של עולם, אמנם כל העולם לא נברא אלא בשבילי" - אבל באמת לא היית צריך... חבל על הכסף, חבל על המאמץ, בשביל מה צריך את כל הסיפור הזה? כל אחד פוגש גישה כזאת מידי פעם, בעיקר בביקורים אצל קרובי משפחה. בעלי הבית באמת טרחו עבורך, אבל יש לנו נטייה כזאת, שבמקום להודות, להחמיא ולשמח על כל מה שעשו בשבילנו, נותנים - כמדקרות חרב - מילים כאלה למארחים: "אתה יודע, באמת כל הארוחה הזאת די מיותרת... בשבילי היה מספיק צנימים או אולי מצות מפסח שעבר..."

לעומת הגישה הפולנית, ראוי שנאמץ את הגישה הלבבית שאולי נראית ונשמעת נאיבית, אבל היא אמיתית יותר: "וואו! ריבוננו של עולם! תודה על כל העולם שבראת! הכל כל כך יפה כאן. כל מה שקיים בעולם שלך - החרציות, הפרפרים, ואפילו השרב הכבד... כמה נחמדים האנשים המקסימים שאני רואה בדרכי, המכונניות עם הצבעים משובבי הלב", וכך הלאה לפרט את כל מה שאני רואה וחווה.

מניות עולמיות

כשאומרים "כל העולם לא נברא אלא בשבילי", מתוך הסכמת הלב מעמיקה, אז נפתח לנו מבט חדש על העולם שמסביב. רבי נחמן מבהיר לנו, שאם אכן אתה מאמין בזה, גם תגיע באופן טבעי למסקנה הבאה: "נמצא, שהעולם נברא בשבילי". כלומר, כשאני מפנים שאכן כך, אז: "צריך אני לראות ולעין בכל עת בתיקון העולם". מכיוון שהעולם נברא בשבילי, אז יש לי גם מניות של שותפות, שבהן אני יכול לעשות את העולם שיהיה טוב יותר. לכל אחד יש משימה, יש אתגר, לקחת פרט אחד קטן, ולתקן ולהרים אותו, וכך לעשות את העולם שסביבו יפה יותר.

הביטוי כאן הוא מדויק: "לעין בכל עת בתיקון העולם", המילה 'תיקון' היא היפוך אותיות מהמילה 'ניתוק'. הניתוק משמעותו הפרדה בין חלקי הבריאה. יכולה להיות הפרדה בין אנשים, בין עמים, בין יצורים, וכולם חלק מההפרדה בין הבריאה לבורא חלילה. לעומת זאת, 'תיקון העולם' משמעותו לחבר. להתקין את כל החלקים שיהיו מאוחדים. כשהעולם כל כך מושקע וכל כך יפה בעבורי, אז גם אני צריך לראות איך אני יכול להוסיף טוב, אפילו בפרט אחד קטן: "למלאות חסרון העולם ולהתפלל בעבורם".

בספר המידות רבי נחמן אומר, שלפעמים כשאתה מתפלל על מישהו זה בעצמו גם צדקה. כי צדקה זה להיטיב עם מישהו, ולכן גם אם אין לך את המשאבים, בכל זאת יש לך את היכולת להתפלל בעבורו, שמצבו יהיה טוב יותר והוא יהיה במצב יותר שמח ויותר משוכב.

שלום חברים!

כבר בשבת הזאת אנחנו מקבלים את פני חודש ניסן, בברכת החודש. בכל שבת מברכין יש מנהג חסידי חשוב, והוא קיום של התוועדות חברים. עם התחדשות העולם מומלץ לחדש גם את המנהג הזה. בהקשר של התוועדות שבת-מברכין ראיתי פעם סיפור יפה. כתבתי אותו לעצמי במחברת, מתוך הנחה שישגיע הזמן גם להעביר אותו הלאה:

באחת מההתוועדות השבתיות הללו ישבו קבוצה של חסידים בשעת צהריים מאוחרת, וגם יהודי בשם ר' העשל צייטלין ביניהם. בשלב מסוים, נכנס לבית המדרש יהודי והביט בפליאה על החבורה המתועדת: "איזו אסיפה עורכים בשבת אחר הצהריים?" הוא שאל. אותו רבי העשל ענה לו כך: "התאספנו כאן מחמת הבעיה המשותפת לכולנו. הקב"ה שלח אותנו לעולם הזה לבצע שליחות עבורו, אבל הבעיה היא שלכל אחד מאתנו יש יצר שמפריע למלא את השליחות שלו. אז משום כך התאספנו כולנו, כדי לטכס עצה נגדו!" הדברים הללו עשו ממש רושם גדול על אותו יהודי, והוא הצטרף אליהם להתוועדות... הרעיון הזה נותן לנו מוכוונות, לשם מה עושים התוועדות חברים בשבת מברכין. אנחנו מתאספים ביחד לטכס עצה, להתעורר ולהיזכר איך למלא את שליחותנו בעולם הזה. לחיים!

אלא בשבילי!

אנחנו נכנסים כעת לימי ניסן הנפלאים. הימים האלו, שבהם הטבע מתעורר לחיים, מזכירים לי את אחד המשפטים המפורסמים של רבי נחמן. את

אל תיותן חשיבות לטיותר הקיים.
תמצא את חשיבות הטוב שבך
יסיעה ע"ה

מיכי יוספי

לימודי ימימה ורבי נחמן

תוכנית חצי שנתית לנשים

18 מפגשים מקיפים
ימי שני 09:00-11:30
תעודה למסיימות התוכנית

חזרה ל-20 נדשמות
הספר החדש של מיכי

מחיר מיוחד לנרשמות
למחזור הראשון.
מתחילים ביום שני
ב' ניסן 15.03

להרשמה: 054-243-8624
מיכי יוספי - לימודי ימימה ורבי נחמן
michiyosefi5@gmail.com

הציונות הדתית מתחייבת!

לא נצטרף לממשלה עם השמאל ❌

נעביר את חוק הגיוור ✅

נחוקק את פסקת ההתגברות ✅

נסדיר את ההתיישבות ✅

נוריד את שכר הלימוד ✅

לתוכנית
המלאה
סרקו את
הברקוד

**עקרונות סמוטריץ'
לממשלת ימין** ✅

MORANSASI@GMAIL.COM | הדסה סאסי

הוא יעשה שלום עלינו

והשאלות הבונות שלנו, באות על חשבון האדם שמולנו. ובאמת, "אין חכם כבעל הנסיון", כמה פעמים טעיתי לשפוט את האדם שמולי על משהו, ובסוף השם סובב ככה שנפלתי בדיוק באותה הנקודה.

ונדמה לי שזו הסיבה שרבי נחמן מבקש מאיתנו למצא נקודה טובה בכל אדם, כי גם כשאנחנו מקבלים ריקושים, הרבה פעמים זה לא מגיע ממקום לא טוב. ועדיין, הלואי שבכל פעם שנהיה בדיון מול אדם, או נעיר לו, נזכור לצאת מנקודת הנחה שכל אדם שעומד מולי, עובר משהו שאני לא יודעת עליו. ככה, במקום להעיר - נאיר. נשאל אם אפשר לעזור במשהו, או ננסה להקשיב לפני שנזרוק עליו את כל המסקנות שלנו.

לא משנה כמה חשוב, חריף או ענייני השיח - בחירות, קורונה, עניינים של חברים טובים - כמו בכל דבר, אסור לשכוח שיש דרך. חכמים אומרים שיפה תלמוד תורה עם דרך ארץ, ודרך ארץ בלי תורה לא שווה דבר. אבל הם באים ביחד. זוגות-זוגות הם נכנסים לתיבה - אמת ושלוש. דרך ארץ ותורה. לא כולם יספרו מה קורה אצלם בלב, וכמה חשוב לנסות להקשיב עוד לפני שיוצאים בהצהרות. לתת הזדמנות להכיר גם בפחד או בכאב, לפני שמפגינים את האדם שמולנו בארטיילריה כבדה.

פְּתַח לָנוּ שְׁעָרֵי אֲמוּנָה, שְׁעָרֵי הַבְּנָה, שְׁאִין לָנוּ מֶלֶךְ - אֵלָא אַתָּה

אמא שלי, הצדקת והטובה, היא דור תשיעי לרבי אלימלך מליז'נסק. פעם, כשהיינו בחנות ספרים בצפת, היא ביקשה עותק של הספר הקדוש שלו, "נעם אלימלך", ואז ציינה את הקשר המשפחתי. החלפתי צבעים. "נו מה אמא, זה אקו"ם? אנחנו הרי ממילא לא מקבלות תמלוגים" אמרתי במבוכה, אבל היא בשלה, מוארת ומאושרת מכוח הצדיק. "בקצב הזה אני מדפיסה לך חולצה עם הטייטל" צחקתי כשהיא ציינה את זה בהזדמנות אחרת, אמא מצידה, כל כך התלהבה מהרעיון שהיא עדיין מחכה לחולצה.

אני לא מספרת את זה כדי לנפנף באילן היוחסין, אלא בגלל שבסתר לבי, התקנאתי בה על עצם ההתגאות שלה והחיבור שלה לשושלת. והאמת, שהחיבור הזה, לאבות ולשושלת - הוא מורשה מלא אחר מאשר רבי אלימלך עצמו. בתפילה מיוחדת שכתב, "תפילה שלפני התפילה", שמוכרת בעיקר בגלל הציטוט המפורסם שבו הוא מבקש שנראה תמיד מעלת חברינו ולא חסרונם, רבי אלימלך מוסיף את הבקשה הבאה: "שְׁנוּזָה לְבוֹא לְמַעַלְת אַבְוֹתֵינוּ הַקְדוּשִׁים אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, וְזָכוּתָם יַעֲמֵד לָנוּ שֶׁתִּשְׁמַע בְּקוֹל תְּפִלָּתָנוּ, שְׁנֵהִיָּה תְּמִיד נְעֻנִים בְּעַת שְׁנֵתְפַלֵּל אֵלֵינוּ אוֹ עַל שׁוֹם אֶחָד מֵעַמְךָ יִשְׂרָאֵל, עַל יְחִיד אוֹ עַל רַבִּים, וְתִשְׁמַח וְתִתְפָּאֵר בָּנוּ, וְנַעֲשֶׂה פְּרִי לְמַעַלְה וְשָׂרֵשׁ לְמַטָּה".

אולי אם נפתח כל בוקר בתזכורת שאנחנו צאצאים של אבות שסבלו כל כך הרבה במלחמות של בניס ואחים - אז נהיה אחרים. חושבים פעמיים לפני שפוגעים באחר. קרובים יותר. רגישים יותר כלפי "שום אֶחָד מֵעַמְךָ יִשְׂרָאֵל", כלומר - כולם. להבין שגם אם האמת שלי שונה משל משהו אחר - עדיין אפשר לאהוב. וזו למעשה כל תמצית ימי הגאולה. כולם מסתדרים, אפילו הפכים גמורים. גם טורף ונטרף. "וְזָב עִם כְּבֶשׂ וְנִמְרַ עִם גְּדִי יִרְבֹּץ. וְהָאֵמֶת וְהַשְּׁלוֹם? אֶהְבּוּ".

בשבועות האחרונים התכווצתי לא פעם משיחות עם חברות. רווקות שהתעניינו בשלומן אבל זרקו לעברן הערות קשות בדרך, נשואות שהתעניינות בהרחבת התא המשפחתי שלהן הביאה אותן לדמעות. וחברות שעדיין תוהות לגבי החיסון וקיבלו בתגובה יחס שגרם לי, באופן אישי, לבכות. אחד הסודות הבסיסיים בסדנאות שיווק הוא להזכיר ללקוח את הכאב שלו, כדי להניע אותו לפעולה - "נמאס לך להגיע לארוחות החג לבר?" "יצעקו אליך מודעות", "הבלגן של הילדים מוציא אותך מהדעת?" "ככה מוכרים לנו הכל, מאבקות כביסה ועד לסדנאות העצמה פנימית. מפני שלכל אדם בעולם יש כאב ואם נבטיח לו תיקון, אז הוא יקנה." ה"טריק" הזה עובד. אבל אם במערכת השיווק מפמפמים את המסר הזה, למה אנחנו שוכחים להתייחס אליו גם בחיים?

וְאִין נָרוּ שְׁלוֹ כְּנֵר חֲבֵרוֹ וְאִין אִישׁ שְׁאִין לוֹ נֵר

בשם המטרה החשובה, אנחנו מרשים לעצמנו לקפוץ על אישה נשואה ולשאול מתי היא מתכננת ללדת ילדים, כשיש סיכוי שהיא עוברת קשיי פוריות או זוגיות. לא חושבים פעמיים לפני שאנחנו שואלים רווקה מתבגרת, אם היא לא רוצה להזדרז ולא לבוז זמן, כשהיא רגע אחרי שברון לב, וממילא חיה בחרדה מהשעון המתקתק. הרבה פעמים התעניינות מגיעה מתוך כוונה טובה. מרצון אמיתי לעזור לאדם שמולנו, אבל לפעמים, עם כל הכבוד לכוונות הטובות, ה"הארות"

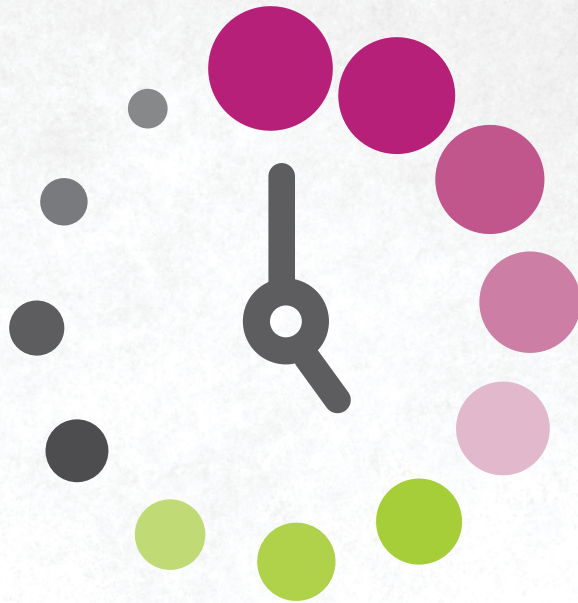
שחרור אמייתי לנפש

12 שנות ניסיון

חנה דיין MA
מלווה להתמודדות וצמיחה מתוך משבר
ע"פ תורת הנפש וברוח הפסיכולוגיה היהודית. טיפול זוגי ופרטני.

לפרטים
054-4480705
hanna.tipul@gmail.com

זה הזמן ליום פתוח לתואר ראשון

אשריך

50% הנחה
בדמי רישום

השבוע! יום שלישי, ג' בניסן (16.3.2021)
בשעה 17:00 - בזום

בתקופה של חוסר וודאות, המכללה האקדמית תלפיות מזמינה אותך
ללמוד תואר בחינוך ולהבטיח עתיד מקצועי וכלכלי יציב ובטוח.

תואר שני (M.Ed.)

בתכניות: • חינוך לגיל הרך
• אנגלית כשפה בינלאומית • לקויות למידה

תואר שני (M.Teach)
תואר שני ותעודת הוראה

חדש!

תואר ראשון (B.Ed.)

במסלולים: • הגיל הרך • חינוך מיוחד
• אמנות • בי"ס יסודי • על יסודי

בהתמחויות: תנ"ך, תושב"ע, ספרות,
לשון, מדעים, מתמטיקה ואנגלית

מוקד לייעוץ חינוכי | אפשרות לשילוב לימודים במדרשת אביב | תכנית רג"ב - מסלול מצטיינות

מרכז ייעוץ והרשמה:

1-800-071-500

054-9656631

rishum@talpiot.ac.il

www.talpiot.ac.il

תלפיות
המכללה האקדמית לחינוך בחולון

טאבלט מתנה
לכל נרשמת!*

*בהתאם לתקנון

מפנקסו של חוזר בתשובה

עודד מזרחי | ORCHOZER@GMAIL.COM

צרעה בהיכל

עלטה כיסתה את עיר הקודש. חכם משה עלה על בימת השיש והחל להתפלל: "והוא רחום יכפר עוןך". לפתע נראתה בחלל בית הכנסת העתיק צרעה ענקית שעוקצה נראה כחרב מדקרות. היא זמזמה והחלה לחוג בתקרה ולנסוק לעברי. ניסיתי לחייך ולהפגין קור רוח והתכופתי מעט. הצרעה חלפה ליד אוזני ונסקה שוב למעלה לתקיפה חוזרת. גם יתר המתפללים החלו להיות מוטרדים. מתפלל נמוך קומה שישב לידי קרא:

"ריבוננו של עולם, תציל אותנו מהצרעה הזאת!".

הצרעה עברה לאזור הכניסה. שני נערים נמלטו בצווחות מבית הכנסת. חכם משה האט את תפילתו והביט חליפות בצרעה ובקהל. כאשר ראה שיש עדיין מניין המשיך בתפילתו, כשעיניו האחת בסידור הגדול שלפניו והשנייה סוקרת את המרחב האווירי. הצרעה החלה לנסוק לעבר האברך כמו מסוק המבצע חיסול ממוקד.

"ריבוננו של עולם", זעק האברך, "איך אתה נותן לשרץ הארור הזה לצער אותנו בהיכל קודשך? ! אל תיתן לסטרא אחרא הזאת לעקוץ את בניך האהובים!".

נדהמתי. התפללתי לצד אותו אברך במשך חודשים רבים. הוא התפלל חרש חרש, לעתים היה שליח ציבור, אבל תמיד הטמין את רגשותיו בקרבו.

הצרעה התקרבה לעבר שמשון הנגר. הוא אחז במגבת ישנה שהייתה מונחת על כיסא והחל להכות לעברה כשהוא זועק "בזכות רבי שמעון! בזכות רבי מאיר!...".

מבוגר עירי שישב באמצע בית הכנסת פכר את ידיו לעבר היכל הקודש וזעק את מילות התפילה "ואמונה כל זאת וקיים עלינו...".

הצרעה גילתה את אמונתם של כל יושבי בית הכנסת בזה אחר זה, אלה שנמלטו ואלה שנותרו במערכה.

היה ברור שאי אפשר להתפלל כך תפילת שמונה עשרה. חכם משה ירד מהבימה, פתח את כל החלונות לרווחה, ניגש לארון החשמל בפאתי בית הכנסת, וכיבה את כל האורות.

מישהו צעק בעלטה:

"מה אתה עושה, חכם משה? ! איך נוכל לברוח מכאן? !".

אחר קרא לעומתו:

"היא תברח אל האור בחוץ".

כעבור רגע נדלקו האורות, ומיד לאחר מכן נסגרו החלונות. עיני כולם התרוצצו לכל עבר, לראות אם הצרעה נותרה בהיכל הקודש. אחרי רגע נרגעו המתפללים. הצרעה פרחת ואיננה.

איני יודע איך התפללו כולם את תפילת העמידה. בכל אופן תפילתי הייתה מכוונת היטב. "שיר למעלות אשא עיני אל ההרים", נאמר ברגש רב, הקדישים הרעימו, ו"עלינו לשבח" כזה לא נשמע כנראה מעולם בבית הכנסת שנוסד בשנת ה'תרמ"ז לבריאת העולם.

בסיום התפילה ניסיתי להתבונן במילה צרעה המבטאת את הצער עלי אדמות. הצער מרחף בהיכלות חיינו, מטריד אותנו, מאיים עלינו ולעתים עוקץ ומכאיב. עלינו לבחור אם לפחד מפניו ולברוח ממנו או להתמודד אתו באמונה.

המשפט בספר הזוהר "לית נהורא אלא דנפיק מגו חשוכא" - אין אור אלא זה היוצא מתוך החושך - הזהיר לי במלוא עומקו. כל תפילה אמיתית יוצאת מקרב לב רק כשהאדם חש שהוא נמצא בצרה, וכל הודיה אמיתית נאמרת רק לאחר שהוא נחלץ ממנה, ממש כמו ביציאת מצרים.

סוד הבריאה

אותיות המחשבה, לקראת א' בניסן,
יום בריאת העולם באהבה.

הרב אייל יעקובוביץ, ראש ישיבת ההסדר צפת

א. אהבה.

ב. בראשית. בראשית ביקש אלוקים אהבה. בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ וביקש ביניהם, את ויו החיבור. ויאמר אלוקים יהי אור. אור - ממשות מחברת - אהבה. הסתלקה היו"ד נותר אור. הארת פנים, גם זו אהבה.

ג. גם הטבע הצטרף לשמים ולאֶרץ. המים, האדמה, העצים, הכוכבים, כולם במחול זוגות זוגות על רחבת ריקודי השמים והארץ.

ד. דיבור! הוא יהיה אור פסגות של אהבה. ויצר ה' אלוקים מעפר האדמה אדם, ויאמר לו - לא טוב לך היותך לבדך, קרא שמות לכל עוף השמים וחית הארץ, קרא גם בשמי, בשם אלוקים, הִיָּה מדבר. אך כיצד ידבר אדם עם עצמו, יאהב את עצמו - ויפל אלוקים תרדמה על האדם וישכח מעצמו ויצלע, וייבן אלוקים אישה.

ה. הי! קרא האיש לאישה, קראה האישה לאיש. אור הפך אור.

ו. ויתחברו ויהיו בשר אחד ויולידו ויגדלו ויקחו שני אבנים וידליקו וייצרו וייטעו ויאכלו ויהיו אדם.

ז. זכר ונקבה זכרון וחסרון.

ח. חטא חטאה הבריאה. חטא חטא האדם. וישכח אהבת אלוקיו. חמד בדידותו החלקית ויחלוף מהיות אור ויהי חסר.

ט. טוב מאוד. הפתיע אלוקים בין שורות תגובתו. החטא, המוות, יחבר עוד מרחבים יחריב וירחיב. נותרנו חברים. חברים בכחירה.

י. ידע האדם כי יוכל, יודה, ישוב, יחבר, יתקן, יש עתיד, יש חכמה קדומה.

כ. כל העולם כולו גשר, אחד ומכובד, כתר אחד על הכל.

ל. אלמד אתנסה אתנשא, אתרום אל על, קול גלגל.

מ. מתהומות העומק מתוכם אמצא מענה, גורשתי לשום מקום כדי למצוא מכל מקום.

נ. נפלתי, נפרדתי, נפעלתי ממה שמחוץ אלי - למדתי להיות.

ס. סביל! להיות נשען, נסמך, סומך מחבק ומחובק.

ע. עזרי מעם ה' תלוי בעין שלי, בעומק המבט.

פ. להיפתח, להיות פה ולדבר. לכך נבראתי. להיות פתח. פה אל פה אדבר בו.

צ. צדיק ה'. גם אני צדיק. וצודקת הבריאה.

ק. קולי הומה, עולה בשיר, ממעמקים קראתיך. קול שופר קול הבריאה הללויה עד ה-

ר. ראש. עד ראש השמים עד בראשית.

ש. שוב אשוב אחבר אשיב אהבה, אהיה שבת, אהיה שלום, אהיה -

ת. תשובה.

חצי

במכללה

חצי

מהבית

וחצי

תואר בהרצוג

גם תואר אקדמי
וגם מקצוע לחיים

גם תואר אקדמי
וגם ללמוד את מה שאוהבים

גם תואר אקדמי
וגם תעודת הוראה

תנ"ך | תושב"ע | מחשבת ישראל | לשון עברית | ספרות | היסטוריה | אזרחות | תקשורת
לימודי א"י | גיאוגרפיה | מתמטיקה | מדעי המחשב | מדעי הטבע | אנגלית | חינוך מיוחד

תואר ראשון B.Ed. והסבת אקדמאים להוראה

**מערך
הסעות**
להגיע ללימודים באמצעות
מערך הסעות בפריסה ארצית

**תוכניות
מצטיינים**
ללמוד בתוכניות מצטיינים
ולסיים בשלוש שנים, ובחינם

**מערך
מלגות**
שנה ראשונה חינם
ומלגות עד גובה שכל"ל, לזכאים

**מערכת
אישית**
לבנות מערכת שעות
המותאמת לך*

הרצוג. לדעת. לחונך.

להרשמה: 073-3742354 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

*תוכנית הלימודים תבנה בהתאם לבחירת חוגי הלימוד

על דעת המזאקאם

חלק ב'

לא
להפריע
ללב

על מוזיקה מן
המזרח ועבודת
החסידות:
שיחה עם
גלעד חזן

אבי טאוב

צילום תמונות: נתנאל עטיה

מלאכית. לעומת זה, במזרח אין כמעט תורים. הפרויקט של התיור של המוזיקה התחיל בשלבים מאוד מאוחרים. כל השנים המוזיקה עברה בעל פה. מה שהשאר מקום רב לפרשנות, חופש לאלתור, לניסוי וטעייה."

אלף פעמים 'ריבוננו של עולם'

זו אבחנה מעניינת לגבי המוזיקה במזרח וגם אחד המאפיינים של תורת החסידות. מצד אחד יש שכל עצום, אבל הוא נועד לשרת את הלב. לא לחנוק אותו ולא לכלוא אותו. במוזיקה מהמזרח ובתורת החסידות יש חכמה גדולה, אבל בעצם זאת חכמת הלב.

"יש ויכוח בין חכמי קדם שמתואר בספר של אברהם שילוח 'מוזיקה בעולם האיסלם'. חכמי המערב אומרים לחכמי המזרח: המוזיקה שלנו היא מוזיקה מתוחכמת ועצומה. מנעד צלילים רחב, מבנים הרמוניים מורכבים ומתוחכמים, מעברים ומודולציות ועוד ועוד. המוזיקה שלנו גדולה כמו אוקיינוס. ומה המוזיקה שלכם? מנעד מצומצם שכמעט ואין בו הרמוניה. אתם אולי טיפה אחת בים. חכמי המזרח עונים בהצטננות עתיקה – מן הימים שעוד לא הומצא ה'קייטש' – באמת אתם אוקיינוס ואנחנו טיפה, אבל הטיפה שלנו היא דמעה. בדמעה אחת טהורה יש יותר מאוקיינוס.

"אני רואה כאן את הנקודה הזאת שאנחנו מדברים עליה. אחד היסודות הכי גדולים של המוזיקה הזאת זה לא הכמות של 'מה' אתה מנגן, אלא 'איך' אתה מנגן. במזרח יש אינספור מסורות של קישוט והבעה בכל צליל בודד. איך אתה מבטא עולם שלם בכל צליל?

שבוע שעבר נגענו בחסידי מצרים וצאצאי הרמב"ם, שמתוך עומק של עבודת ה' ושמירת מצוות מוקפדת, נעו אל רגש הדבקות באלוקים חיים דרך צלילי המזאקאם. השבוע שוב נצלול אל החיבור בין מוזיקה מזרחית עתיקה לעבודת הלב של הדבקות החסידית. ומי שמרתק אותי השבוע הוא גלעד חזן.

חזן מנגן ומלמד כבר עשרים שנה מוזיקה מזרחית. הוא חוזר בתשובה, מכור לרבני נחמן מברסלב ולרבי יוסף חיים מבגרד ה'בן איש חי', ומחובר לרב מיכי יוספי ולרב ארז משה דורון. מי שמכיר אותו יודע שאצלו הדברים מתחברים בצורה טבעית. אנחנו נפגשים לשיחה שלא תבסס על מקורות אלא על אינטואיציות והבחנות של הלב.

תגיד גלעד, מה יש לך דווקא עם המוזיקה המזרחית?

"אני חושב שהמוזיקה הזאת מבטאת אותי בצורה הכי עמוקה שיש. הביטוי של הרגש הכי עמוק והכי חשוף. ביטוי של רגש שהשכל משתתף איתו אבל לא משתלט עליו יותר מידי.

מצד אחד, כשאתה לומד את המוזיקה הזאת אתה רואה כמה חכמה עצומה יש מאחוריה, חכמה שנמסרת במשך אלפי שנים, אתה עומד ומשתומם; מצד שני, מאוד מובחן התפקיד של השכל לעומת התפקיד של הרגש. השכל לא משתלט ולא מקבל את אור הזרקורים. זה אחד הדברים הגדולים במוזיקה הזאת.

"המוזיקה במערב מבטאת רעיון אדיר ושלם. אתה שומע סימפונייה מפוארת שבה כל הכלים מתוזמנים – זו ממש חוויה של שלמות

ב

לפעמים רק בכוונה שלך משהו משתנה, אבל המאזינים מרגישים שמהו קורה.

"לפעמים נגן מנוסה מנגן משהו מוכר. אתה שומע אותו מנגן את אותם צלילים שאתה מנגן, אולי אפילו עם אותו כלי נגינה, אבל זה משהו אחר וגבוה מאוד. אפשר לחשוב שהכלי שלך פחות טוב משלו אבל זה אותו כלי. אתה לא יודע מה הוא עושה, אבל אתה עומד נדהם ומשתומם"

דיברת על כך שמקשיבים ללב ולא מקשיבים רק למה שאפשרי והגיויני בשכל. צליל של רבע טון, לדוגמה, שהוא כל כך מרכזי במזרח אין לו קיום במערב, הוא נחשב זיוף, לא הגיוני.

"נכון, וכך גם הרכבת המקאמים והסולמות אחד על השני מיוחדת במזרח. זה לא שקבענו סולם ואנחנו מחוייבים אליו. יש הרבה חופש, הרבה תנועה והרבה כוונה.

"יש מעשייה חסידית מפורסמת שמישהו הגיע לרבי נחמן והתגאה: 'אני למדתי אלף דפי גמרא', אז רבי נחמן אמר לו: 'אתה יודע, אחד החסידים כאן אמר אלף פעמים 'ריבוננו של עולם'. עכשיו, ליטאים יכולים מאוד ללגלג על הסיפור הזה, אבל מבחינת רבי נחמן, בשביל להצליח להגיד 'ריבוננו של עולם' פעם אחת כמו שצריך, צריך לנסות אלף פעמים. ובכל פעם אתה מכניס לזה כוונה שונה, אתה אומר את זה בזווית אחרת, מפלפל בזה עוד ועוד ועוד, עוד ביאורים ועוד העמקות, אתה חוזר שוב ושוב, וזו ממש עבודת הלב."

מה אתה עושה בפנים?

"את המשפט שמופיע בשולחן ערוך 'טוב מעט בכוונה מהרבה לא בכוונה' קוראים בברסלב כמו שאלה ותשובה: אתה רוצה טוב מעט בכוונה? תעשה הרבה לא בכוונה. זה לא שההרבה שעשית לא בכוונה לא נחשב, זה פשוט גם חלק מהעניין.

"אני תמיד אוהב להמשיל את החזרה על צלילים במזרח לחוויה של דבקות. כשמישהו מתפלל באמת אז הוא צריך לחזור אלף פעם 'ריבוננו של עולם'. בחוויה של דבקות יש חזרתיות באופן טבעי על צליל מסוים, על ניגון מסוים, פסוק או משפט מסוים שוב ושוב ושוב. המתדבק מתעמק עוד ועוד ולחזרה יש משמעות נכונה ככל שהשתקעות גדלה."

אבל יש משהו מפעים בדיוק של הנגינה המערבית.

"כשאתה מנגן את 'אגם הברבורים' אתה צריך לנגן את זה בדרך מאוד מסוימת, ואתה צריך להיות מאוד מדויק ומכוון. יש בלימוד ובנגינה המערביים פחד מובנה מההתעסקות במשהו לא ברור ולא צפוי.

"גם כשאתה מנגן מוזיקה מזרחית אתה צריך להיות מדויק ומכוון, אבל המרחב שאתה זו בתוכו הוא מרחב אחר. יש הרבה יותר מקום לאלתור ולהלחנה מחודשת תוך כדי נגינה. כל תנועה היא תנועה של רגש ושל כוונה יותר מאשר של השכל. השכל צריך להיות כמו שאמרנו קודם, רק לשרת. מפה אנחנו רק מתחילים, זה שאתה יודע מה לעשות - זו רק ההתחלה. מה אתה עושה בפנים? איך אתה זו כשאתה בתוך הדברים? פה מתחיל המשחק של התאקסים - אומנות האילתור במזרח.

"זה מזכיר לי את עבודת התפילה. יש אנשים שנאחזים בטקס הרשמי של התפילה ומבועתים מהתעסקות פנימית. החסידות מלמדת אותנו להתפלל בעומק, בעבודה שבלב. פתאום איכשהו אתה מדבר עם ה'. ככה פתאום, בלי לדעת מה תרגיש או מתי תסתיים התפילה, בלי לדעת מה יקרה הפעם לעומת הפעם הקודמת. להכיר את מילות התפילה זו רק ההתחלה, כמו שלהכיר את התווים זו רק ההתחלה."

פיוט או למות

מעבר למוזיקה, איך אתה רואה את המילים של המוזיקה המזרחית?

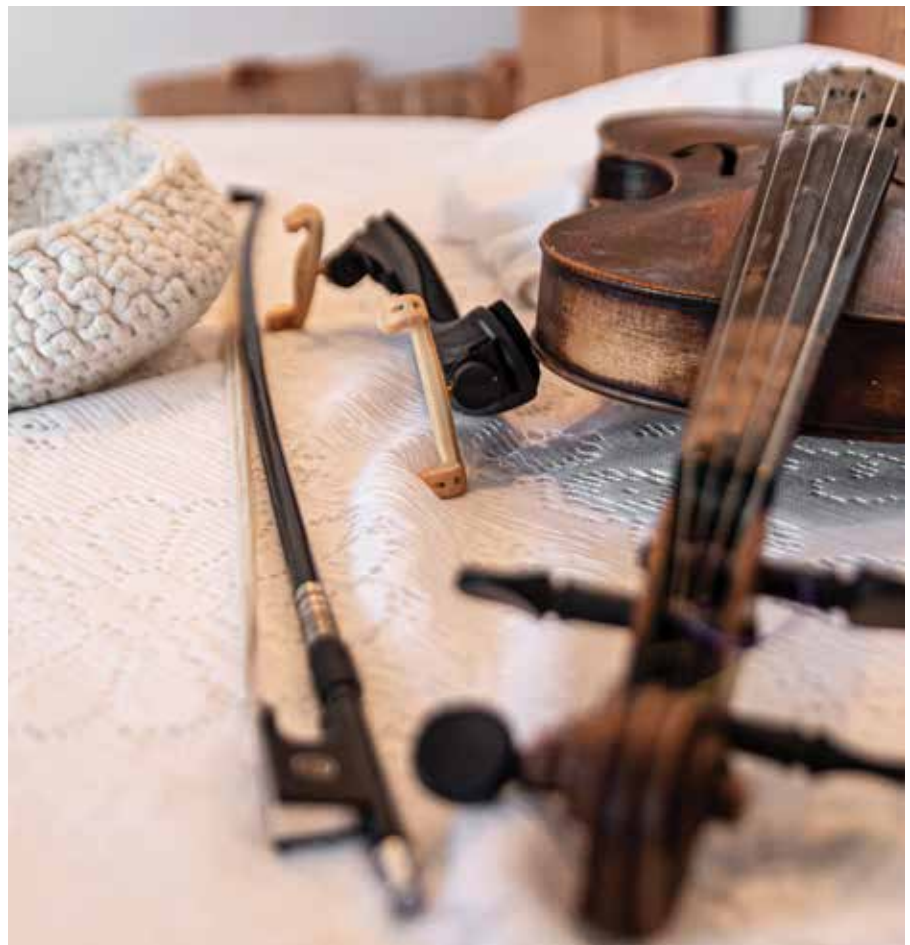
"כשאני שומע פיוט, כשאני שומע מילים של ר' שלום שבזי, כשאני שומע מילים של ר' יהודה הלוי אני חווה משהו בלתי אפשרי. יש בפיוט משהו נצחי, שאני לא יודע איך להסביר אותו. אני שומע מילים כמו 'אָנָה אֶלֶף מְרוֹחֵךְ אָנָה מְפִינֵךְ אֶבְרָח / אֶבְרָח מִמֶּךָ אֶלֶיךָ וּבְצֵל דָּךְ אֶגִּיל אֶפְרַח', של רבי ישראל נג'ארה; או כשאני שומע שיר של ר' שלום שבזי 'שר הממונה' שבו הוא קורא לשר הממונה על גן עדן שיבוא לפתוח בשביל החברותא שלו, שנפטר - 'שר המְמָנָה גַּת אַגוֹז קוּם פֶּתַח נָא לְקִרְאת דְּיָדֵי וּמְהֵרָה". זה כמו לעסוק במעשה מרכבה. אלו חיבורים שהכתיבה שלהם הייתה מעשה מרכבה והשירה שלהם היא תיקון העולמות והמשכת שפע.

"המשוררים והפייטנים, לפי המעט שזכיתי ללמוד, כיוונו לסדר הספירות והשתלשלות העולמות כדי שמי שיקרא יפעל ממש. השיר לא נועד רק לעורר את הגעגוע לגאולה, אלא הוא עצמו פועל משהו במציאות שמביא את הגאולה."

ואיך המילים מתחברות עם המקאם?

"תורת המקאם לא מחוברת רק לאסתטיקה של צלילים, מרווחים והרמוניה טובה ונעימה לאוזן. המוזיקה המזרחית מבוססת

"לפעמים נגן מנוסה מנגן משהו מוכר. אתה שומע אותו מנגן את אותם צלילים שאתה מנגן, אולי אפילו עם אותו כלי נגינה. אתה לא יודע מה הוא עושה, אבל אתה עומד נדהם ומשתומם."

בריכוז כזה. אנשים פה לומדים בהתמסרות ובדבקות מוזיקה אנדלוסית, מוזיקה טורקית עות'מנית, מוזיקה פרסית, המסורות של הראדיף הפרסי (חכמת המקאם במוזיקה הפרסית). אם תסע כאילו לכרתים יש שם מוזיקה כרתית ואולי גם טורקית, אבל אתה לא תשמע שם גם מוזיקה אנדלוסית ולא תשמע שם מוזיקה פרסית."

אבל כן נשמע מוזיקה ערבית, כי את זה באמת שומעים בכל מקום.

"זה מצחיק שאתה אומר את זה, כי היום בדיוק מישוהו, תלמיד בעל נפש חסידית מתגעגעת, שאל אותי למה אנחנו צריכים ללמוד את כל המוזיקה שלהם, למה אני צריך לדעת מי זה עבד אל וואהב, (זמר, שחקן, מלחין ומגדולי נגני העוד במצרים) למה אני צריך לדעת מה זה קורון? מה זה פסיל? למה אני צריך את כל הדברים האלה בכלל? למה אני צריך לדעת מי זה גוקסל בקטגיר (מלחין טורקי גדול ונגן וירטואוז בקאנון בן זמננו)? מה לי ולזה בכלל?"

"אמרת לי: תראה, אנחנו צריכים לפדות את כל זה. אלו ניצוצות של קדושה, השורשים של הניגון נמצאים עכשיו בכל מקום. אתה רוצה לאסוף אותם בחזרה? אתה רוצה להשיב אותם לטורש? הרי אצלנו המוזיקה היתה הכי קדושה, הלוויים היו אנשים הכי מקודשים, אתה רוצה להחזיר את זה לשם? אתה צריך לאסוף את זה בחזרה. אתה לא יכול להגיד, טוב בוא נחכה שיבוא מישוהו וילמד אותנו את זה, זה קורה תוך כדי."

"אנחנו באים לחפש, להוציא מפה ניצוצות קדושים מאוד שנפלו לקליפות והתפזרו. צריך פה עבודה, צריך גם כוונה וכמובן את ההלכה שבלעדיה אין בירור."

סבא רבא של סבא רבא של סבא שלי, היה האדמו"ר מקאליב. הוא היה בעצם האדמו"ר שהביא את החסידות להונגריה, אבל הוא התחיל בתור רועה אווזים, ורבי שמעלקא מניקלשבורג אסף אותו אליו. הרבי מקאליב היה אדמו"ר מאוד מעניין. הוא היה משורר, אולי האדמו"ר היחיד שכתב 'שירה', לא פיוטים אלא 'שירה'. האגדה מספרת שהוא הסתובב בין איכרים הונגרים ואם הוא היה שומע שמישהו מנגן ניגון נשמה, הוא היה משלם בעד לימוד הניגון. וכשהרבי היה קולט את הניגון, אז הגוי שכח את הניגון. הצדיק אסף את הניצוץ הקדוש החביב בניגון ועשה לו פדיון שבויים.

אנחנו נזכרים בגדולי ישראל, גדולי הפוסקים, שהיו מחוברים ועודדו ותמכו בעולם הפיוט. גלעד נזכר ברב עובדיה יוסף זצ"ל ואומר בחיך מתוק: "הוא כל כך חסר לי, הרב עובדיה. זאת עוד דוגמה למישהו שיש לו כל כך הרבה שכל אבל הוא לא מפריע ללב. הוא לא מפריע ללב."

"להכיר את מילות התפילה זו רק ההתחלה, כמו שלהכיר את התווים זו רק ההתחלה"

על הנפש, על המודע והתת מודע ועל כל החלקים של ההוויה של מי שמקשיב: באיזו שעה הוא צריך להקשיב? ובאיזה מצב הוא נמצא? בהרפייה, במתח, בעצבים, או בגעגוע ושמחה?

"כל השורשים האלו היו ידועים בימי קדם על בוריים למוזיקאים גדולים, למוזיקאים הפילוסופים ועל אחת כמה וכמה לאלו שהתעסקו בקודש. כשהיית שומע נגיד מילה ביחד עם הניגון שלה והמקאם שלה, ומרגיש את התנועה והטעם שלה, זה היה נוגע בדיוק במקום הנכון."

"היום אנחנו יודעים שאנחנו רק קצת קצת נוגעים בזה, אפילו לא יודעים מה, אתה מקבל רק את הרשימו של הרשימו שנשאר. בתור אחד שמתעסק עם זה עשרים שנה אני אומר לך שמסתור מאחורי הדבר הזה עוצמה רוחנית בודאי, אנחנו פשוט לא יודעים את השורשים ואנחנו יכולים רק לשער."

מעלים ניצוצות בארץ ישראל

אז מה נעשה?

"עכשיו זה קורה, בארץ ישראל. איפה יש מקום בעולם שמתאספת בו כל כך הרבה מוזיקה כמו פה? במקום כל כך קטן

גב ההר

מובילים

לוקחים אחריות. נקודה.

אריזה | הובלה | אחסון | 052-6071171, 02-9978757 | gavhahar1@gmail.com

לתזמורת יש תווים? עכשיו גם לאורחים!

בשמחה חשוב לשמור על הכללים ולוודא שלכל האורחים יש תו ירוק.
אורח אחד ללא תו עלול לקלקל לכולנו את השמחה.

התו הירוק ניתן למתחסנים ומחלימים ונועד להגן עלינו
ולאפשר קיום אירועים על פי המתווה. כך, נוכל להמשיך
ולהשאיר את אולמות השמחה וגני האירועים פתוחים,
ולאפשר חזרה שמחה ובטוחה לשגרה.

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

קו המידע-מטה ההסברה
03-509-7000

**מתחסנים
ובוחרים בחיים**

חילוני בלאי

איתי אסמן

"כן!"

אמרתי לו בחיך: "אתה חילוני בלאי", והוא ענה לי בחצי חיך: "לא, זה היה לפני שידעתי שאני חילוני", וכל החיילים בחדר התפוצצו מצחוק.

לקחתי את החייל הדתי, ואמרתי לו: "זהו, נגמר, אתה חייב לערוך להם את הסדר, אין תירוצים".

הוא אמר לי בחצי ייאוש: "אבל איך?!"

אמרתי לו: "זה היה בסימן שאלה או סימן קריאה?"

אמר לי: "חצי חצי".

אמרתי לו: "אם שאלת איך בסימן שאלה אני יכול ללמד אותך".

ישבתי איתו שעה וחצי על כל סדר ההגדה כדי שיוכל להעביר אותה לכל החיילים.

בסוף הוא אומר לי: "אבל למה שהם יקשיבו לי? מי אני שאעביר להם, וגם אין לי זמן עוד לשבת ולהכין". עמדתי ללכת ולפתע עובר לידינו המ"פ. אמרתי למ"פ: "החייל הזה הוא החייל שלך, אין מי שיעביר מבחון לחיילים את הסדר, רק הוא יכול. אני מבקש שיעביר את הסדר לכל הפלוגה, אם אפשר שתסמיך אותו, ותגיד לכל החיילים בפלוגה לא להפריע לו. אני מבקש גם שתיתן לו זמן פנוי ותשחרר אותו מפעילות כדי שיכין את הסדר".

המ"פ אמר מיד: "בטח!" חיך לחייל הדתי ואמר לו שהוא סומך עליו שיעביר ליל סדר מצויק.

כשסיימנו, החייל אמר לי שהוא הבין שהוא צריך להאמין יותר באנשים בפלוגה שלו שהם רוצים יהדות, זה היה המחסום שלו.

חג הפסח מתקרב, רוב עם ישראל רוצה לחגוג את ליל הסדר כהלכתו, אבל לא כולם יודעים איך. וכאן אתם נכנסים לתמונה, תזמינו אורחים לליל הסדר, תציעו לשכן ללמד אותו איך מעבירים ליל סדר, תשלחו רעיונות בקבוצת ווטסאפ של הבניין, תתלו שלט בשכונה שאתם מארגנים הכנה לסדר ומזמינים נערים לשמוע. תאמינו בעם ישראל. בהצלחה.

להצטרפות לקבוצת טיפ יומי בענייני קירוב ממגוון רבנים יש לשלוח הודעה ל 052-4295592

כמה ימים לפני פסח של השנה שעברה, עשיתי מילואים במטרה להכשיר בסיס של לוחמים לפסח. בסוף היום הלכתי לישון בחדר שנתנו לי, שם פגשתי לוחם דתי שסיפר לי שהוא החייל הדתי היחיד בפלוגה.

אחרי כמה דקות החייל אמר לי: "אני מכיר אותך, שמעתי אותך בקורס השליחים של ישראל זעירא". הוא סיפר לי כמה הקורס הזה חיזק אותו ונתן לו כוחות ותחושת שליחות להחזיק מעמד כדתי בפלוגה חילונית.

הוא הוסיף ואמר: "מזל שבאת, בגלל הקורונה לא מגיע אף רב, ואני צריך להעביר את ליל הסדר למאה עשרים איש, ואין לי מושג איך לעשות את זה". שאלתי אותו מה הבעיה, והוא מיד אמר "ליל הסדר לא מעניין אותם, אנשים כאן אוכלים חמץ גמור בפסח".

אמרתי לו: "הם מאמינים בני מאמינים, אתה צריך להאמין בהם", והוא בשלו "אתה טועה, אני חי איתם". אמרתי לו: "אוכיח לך". עצרתי חייל באקראי ושאלתי אותו: "תגיד לי, יש לי כאן התערבות עם חבר, ליל הסדר זה מעניין אותך? היית רוצה לעשות אותו מהתחלה עד הסוף? לפי ההלכה?"

החייל ענה: "בטח! אבל אני מסורתי". ביקשתי שיביא חייל חילוני ונבדוק.

הוא הביא חבר ואמר: "זה החייל הכי חילוני שיש". שאלתי אותו: אתה חילוני? "כן!". היית מעוניין לשמוע ליל הסדר מהתחלה עד הסוף כהלכה? "בטח!"

אמרתי להם בחיך: "חברים אתם לא רציניים, הבטחתם להביא חילוני, זה חילוני בלאי (בעגה הצבאית), הוא רוצה לשמוע ליל הסדר עד הסוף, לפי המסורת. תביאו לי חילוני אמיתי!"

הלכו להביא עוד אחד, ועוד אחד והחדר מתמלא, וכולם רצו לחגוג את ליל הסדר כהלכתו.

עד שאחד החיילים צעק בהברקה: "חכה! יש אחד הכי חילוני בגדוד". בינתיים כולם בחדר ממתינים בצפייה לגלות מי זה, מחכים לו.

הלכו להביא אותו. הפעם הצליחו, חילוני אמיתי!

אמרתי לו: "זה מעניין אותך לשמוע ליל הסדר עד הסוף?" ענה: "לא!"

שאלתי אותו: "בחיים שלך ערכת ליל הסדר עד הסוף?" ענה:

החבר מהמילואים שואל שאלות? השכנה מתעניינת ביהדות? **ראש יהודי** זאת התשובה! 052-4295597 ry@neto.net.il

היו שותפים - ראש יהודי! התרומות מוכרות לצרכי מס. הקישו בגוגל: "תורמים לראש יהודי" או בטלפון 052-5665005 או סרקו ברקוד:

מבחר ספרי וסיפורי אמונה

www.roschy.org | 052-5665005 | 02-6791122

בין הכותבים:
 הרב אהרון אגלטל,
 הרב איתי אסמן,
 הרב עופר גיסין,
 הרב יהושע וידר,
 ישראל זעירא,
 הרב אסף טבצ'ניק

התיסון היומי
הטיפ היומי (הארה)
לענייני קירוב

קבוצה שקטה ב"ראש יהודי" לקבלת עצות, הארות ורעיונות מעשיים, בענייני תשובה וקירוב, באהבה ואמונה

להצטרפות לקבוצת וואצאפ סרקו קוד
או שלחו הודעה ל 052-5665005

נושמים אביב ירושלמי

חוויות, פריחה וטבע

ממשיכים ב-
**חול המועד
פסח**

פעילות באתרי טבע
עירוניים ובשכונות

**סופי שבוע
של טבע בירושלים
4.3 – 20.3
כ' אדר - ז' ניסן**

הזנקה עצמית במגוון מסלולי ריצה ורכיבה על
אופניים, סלסלאות פיקניק, סדנאות לילדים,
שוק איכרים ואומנים, חוות חקלאיות,
פריחה בקדרון, סיורים מודרניים,
פארקים ואתרי טבע.

מתחמי פעילות

פארק נחל רפאים, עין כרם,
פארק עמק הארזים, גן סאקר,
בית הנסן, מתחם התחנה הראשונה,
עמק המצלבה, הגן הבוטני,
עמק הצבאים, גן החיות התנכ"י,
עין יעל, התחנה לחקר הציפורים

לפרטים ולמידע נוסף:

itraveljerusalem.com

בואו לבתי המלון בעיר!

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מקום ראשון
באיכות השירות

מחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

רחובות
Centro דרך הים

סכנין רחוב אלגליל 66
מול הדואר הראשי

קרית גת
מאחורי הביג

סניפים חדשים

הורדנו מחירים על מאות מוצרים

המחיר הזול ביותר בישראל

1,590 ₪

במקום 2,190 ₪

10391

בר מים הדס
כשר לשבת בד"ץ למהדרין
מים חמים וקרים לשבת

מאושר לשימוש בשבת במים החמים והקרים על ידי הבד"ץ העדה החרדית ירושלים. אין חשש להפעלת חשמל ברגשים, גם לא בגרמא. אין חשש לבישול מים. אין צורך בטבילת כלים.

לא כולל התקנה

גם על חבילות מחותנים גם

50% טע

התחייבות למחיר הזול בישראל!

<p>Lenovo מחשב נייד 14" לננו AMD 3020e 82C6006BIV זיכרון 4Gb DDR4 אחסון 256GB SSD מאיץ גרפי AMD Radeon Graphics WIN 10</p> <p>1,799 ₪ במקום 1,999 ₪</p>	<p>ALIEN ניסא גיימינג מקצועי Alien ACX8B משענת גב גבוהה ומשענת רגליים מתכוננת</p> <p>699 ₪ במקום 879 ₪</p>	<p>AMAZFIT שעון חכם Amazfit GTR - 47.2mm גימור פלדה</p> <p>559 ₪ במקום 699 ₪</p>	<p>JBL בידורית אלחוטית ניידת נטענת PARTYBOX ON-THE-GO</p> <p>1,390 ₪ במקום 1,490 ₪</p>
<p>dyson שואב אבק דיסטון אלחוטי V11 Torque New</p> <p>2,790 ₪ במקום 2,990 ₪</p>	<p>iRobot Roomba שואב אבק וזמנה IROBOT 17</p> <p>2,490 ₪ במקום 2,990 ₪</p>	<p>WalkingPad הליכון מתקפל Kingsmith R1 Pro רשמי יבואן</p> <p>2,190 ₪ במקום 2,590 ₪</p>	<p>PHILIPS מגהץ קיטור פיליפס 7 חץ קיטור bar 5.8 GC8625/30</p> <p>569 ₪ במקום 649 ₪</p>
<p>JBL רמקול אלחוטי JBL GO 2</p> <p>99 ₪ במקום 149 ₪</p>		<p>PHILIPS מכונת גילוח נטענת ניתן לשיטפה פיליפס S1121/41</p> <p>119 ₪ במקום 159 ₪</p>	

SHARP
מקרר שארפ
4 דלתות
אינוורטר
ליטר 573
SJ-R8520
במקום 5,190 ₪
4,880 ₪
תווי מתנה 1,000 ₪

Haier
מקרר 4 דלתות
האייר
ליטר 472
HRF-4482F
במקום 6,990 ₪
3,880 ₪
תווי מתנה 1,000 ₪

LG
מקרר מקפיא
תחתון ירוסטה
ליטר 465
GR-B479BF
במקום 4,790 ₪
4,690 ₪
תווי מתנה 600 ₪

SAMSUNG
מקרר סמונג
מקפיא עליון
ליטר 311
RT29K5452WW
במקום 2,590 ₪
2,490 ₪
תווי מתנה 500 ₪

אלקטרה
מקרר
מקפיא עליון
אלקטרה
שנת אחריות (1-7)
8
8623
במקום 1,190 ₪
999 ₪
תווי מתנה 300 ₪

BOSCH
מדיח כלים
רחב בוש
צג דיגיטלי
בצבע שחור
4 דורה
במקום 3,790 ₪
3,390 ₪
תווי מתנה 400 ₪

BOSCH
מדיח כלים
רחב בוש
אינטגרלי מלא
במקום 2,290 ₪
1,990 ₪
תווי מתנה 300 ₪

beko
מדיח כלים
רחב בקו
במקום 1,390 ₪
1,290 ₪
תווי מתנה 150 ₪

Coolair
מזגן עילי
COOL AIR 21
BTU 18,400
תפוקת קירור
BTU 18,400
תפוקת חימום
במקום 2,950 ₪
2,690 ₪
תווי מתנה 150 ₪

TORNADO
מזגן עילי טורנדו
MASTER 10X
BTU 9,300
תפוקת קירור
BTU 9,000
תפוקת חימום
במקום 1,590 ₪
1,190 ₪
תווי מתנה 150 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה
מייבש
מכונת כביסה: 1-12 ק"ג
מייבש כביסה: 8 ק"ג
במקום 3,190 ₪
2,990 ₪
תווי מתנה 600 ₪

BOSCH
מכונת כביסה
בוש 7 ק"ג
ecosilence
במקום 1,990 ₪
1,690 ₪
תווי מתנה 700 ₪

SAMSUNG
מכונת כביסה
סמונג
טכנולוגיית
Eco Bubble
במקום 1,590 ₪
1,490 ₪
תווי מתנה 150 ₪

Whirlpool
מכונת כביסה
פתח עליון
ווירפול
במקום 1,590 ₪
1,390 ₪
תווי מתנה 150 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה
פתח חזית
אלקטרה
במקום 1,190 ₪
799 ₪
תווי מתנה 150 ₪

BOSCH
מייבש כביסה
כולל מעבה
1-8 ק"ג
בוש
קונדנסור
במקום 2,490 ₪
2,390 ₪
תווי מתנה 300 ₪

ROSIERES
תנור אפיה
בנוי
רוזייר
במקום 2,399 ₪
1,990 ₪
תווי מתנה 150 ₪

BOSCH
תנור אפיה
בנוי בוש
10 תוכניות
EcoClean Direct
ניקי קל ומהיר
במקום 2,399 ₪
1,990 ₪
תווי מתנה 200 ₪

Sauter
תנור בנוי
צג דיגיטלי
סאוטר
במקום 1,590 ₪
1,490 ₪
תווי מתנה 150 ₪

אלקטרה
תנור בנוי
אלקטרה
במקום 899 ₪
799 ₪
תווי מתנה 150 ₪

Sauter
תנור עומד
סאוטר
משולב כיריים
במקום 1,990 ₪
1,890 ₪
תווי מתנה 300 ₪

ROSIERES
כיריים גז
נירוסטה
75 ס"מ
5 מעברים
רוזייר
במקום 1,699 ₪
1,490 ₪
תווי מתנה 200 ₪

BOSCH
כיריים
אינדוקציה
בוש
חד פאזי
במקום 1,699 ₪
1,490 ₪
תווי מתנה 200 ₪

Sauter
כיריים גז
זכנית
קריסטלית
סאוטר
במקום 1,490 ₪
999 ₪
תווי מתנה 150 ₪

ZANUSSI
כיריים
קרמיות
זנוסי
במקום 999 ₪
890 ₪
תווי מתנה 150 ₪

KENWOOD
מיקסר קנוד
6.7 ליטר
וואט 900
במקום 1,290 ₪
1,090 ₪

Sauter
מיקסר
מקצועי
5 ליטר
סאוטר
במקום 399 ₪
299 ₪

אלקטרה
מיקרוגל דיגיטלי
כסוף אלקטרה
23 ליטר
במקום 399 ₪
299 ₪

Sauter
סוסטר אובן
סאוטר
35 ליטר
במקום 239 ₪
229 ₪

אלקטרה
מקפיא אלקטרה
6 מגירות
במקום 1,290 ₪
1,090 ₪
תווי מתנה 300 ₪

NESPRESSO
מכונת קפה
NESPRESSO
אסוזה מיני
במקום 549 ₪
499 ₪

NUTRI NINJA
מעבד מזון
נוטרי שייקר
חכם מקצועי
NINJA 1-3
במקום 1,290 ₪
999 ₪

magimix
מעבד מזון
מג'מיקס
במקום 989 ₪
899 ₪

BRUNN
מוט בלנדור
בראון
600 מ"ל
במקום 219 ₪
199 ₪

אלקטרה
כיריים קרמיות
אלקטרה
שני משטחי בישול
במקום 299 ₪
249 ₪

שעות פתיחה: בימים א'-ה' 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00
באתרם להנחיות הממשלה, תוך שמירה על בריאות הלקוחות והעובדים

הסניפים פתוחים לקהל | **PAYNGO.CO.IL** | *5018
ביתאם להנחיות הממשלה, תוך שמירה על בריאות הלקוחות והעובדים

שעות פתיחה: בימים א'-ה' 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00
בתוקף עד- 19.3.21 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מינימום 5 פריטים שונים ברשת שעליהם מקבלים את ההטבה המקסימלית | *סכום
ההטבה של תווי ורדינון הניתן במתנה משתנה ממוצר למוצר ומצויין על גבי כל מוצר שמשותף במבצע | תוקף מימוש הקופונים בכפוף לתנאים המצויינים
בקופון | אין כפל מבצעים, מלאי מינימלי למבצע 500 יחידות, בכפוף לתקנון המבצע המופיע בחנויות | המחירים אינם כוללים הובלה | אין כפל הנחות ומבצעים

בין פורים לפסח

שיחה עם סיוון רהב מאיר על החיים בבית ועל הטירוף ברשת, הנגשת היהדות וסכנת השטחיות < ופרסום ראשון של קטעים מתוך ספרה החדש, "ימים באים", בהוצאת "דיעות ספרים"

מאיר שמעון

אני פוגשת את סיוון בימים טרופים של שלהי קורונה, ערב בחירות ובעיקר ערב ראש חודש ניסן, כאשר אדי פורים מאחורינו ומשימת פסח לפתחנו.

איך את מרגישה בין פורים לפסח תשפ"א?

"פורים הוא חג של הסתרה, מגילת אסתר, הכול נסתר, ובפסח ראינו גילוי שכינה, בשביעי של פסח אפילו שפחה על הים זכתה לראות גאולה בעיניים. הלוואי שזה יהיה המסלול גם עבורנו. בשושן פורים עוד היה סגר על ירושלים, עוד היינו עמוק בתוך הקורונה, ובפסח, בעזרת השם, נוכל אולי לומר בפה מלא: אנחנו אחרי הקורונה. אני עוד חוששת לומר זאת, כל כך הרבה פעמים סגרו ופתחו הכל במדינה, כל כך הרבה פעמים הקלו ואז החמירו. הלוואי. והלוואי שלא נחזור לשגרה. כל הזמן חוזרים על הביטוי הזה, 'לחזור לשגרה'. מה פתאום, עברנו את כל זה כדי לחזור בדיוק לאותו דבר? שנחזור לעולם מתוקן יותר."

איזו מסקנה אישית לעבודת ה' את לוקחת משנת הקורונה?

"היינו באמצע שליחות של תנועת 'המזרחי העולמי' בארצות הברית. כמעט כל ערב הייתי על במות, טסה בטיסות פנימיות בארצות הברית. יום אחד במרילנד, יום אחד בשיקגו. מגיעה לעיר, עוברת בין בתי ספר, בתי כנסת, מוסדות, מערכות עיתונים – והופ, חזרה לניו יורק, למשפחה. ופתאום בום. הכל עצר ברגע. טסנו לארץ, לסגר, לבידוד, לכללים אחרים לגמרי. אין מחיאות כפיים, הקהל הוא חמשת ילדינו. אין אולמות, יש מטבח ויש סלון. ומטיסות בלתי פוסקות, עברתי למציאות שבה אסור להתרחק מהבית יותר מאלף מטר. אז נורא קל לדבר על שליחות חשובה ומאתגרת הרבה יותר היא בין ארבעת הקירות, עם המשפחה הגרעינית. שם נבנים באמת. חז"ל קבעו שקירות ביתו של אדם מעידים עליו, בסופו של דבר."

אנחנו עשירים

ימי הניקיונות לפסח אינם הימים הקלים בשנה, בלשון המעטה. ד"ר מירי כהנא ממכללת "אפרתה" מציעה נקודת מבט קצת אחרת:

"עם פרוץ הניקיונות לפסח רציתי לשתף במחשבה שאני חוזרת ומזכירה לעצמי: כל הניקיונות האלו באו עלינו רק בגלל שאנחנו עשירים גדולים. לא אני אישית, כולנו. אנחנו גרים, כל משפחה, בבית משלה. יש חדר נפרד להורים, מטבח, מקלחת ושירותים. הבתים שלנו מלאים רהיטים, בגדים, כלים ואוכל. הילדים שלנו שבעים, עד שהם שוכחים חבילות שלמות של חטיפים במגירה ומשאירים בתיק כריכים שאפילו לא טעמו מהם. כמה אנחנו רחוקים מהדיונים ההלכתיים של פעם על תנור ציבורי לכמה משפחות, על שמלתו היחידה של העני שצריך להחזיר לו מדי בוקר אם נלקחה כמשכון, או על כיבוס הבגד היחיד שיש לאדם לקראת שבת.

"משנה לשנה קשה יותר למסור בגדים במצב משומש, וגם מי שממש עניים, נדיר שרעבים ללחם. אני בטוחה שלכל אחד מאיתנו יש לפחות סכא רבה אחד שהיה יוצא מגדרו מרוב שמחה והפתעה אם היה רואה את הרווחה העצומה שהנינים שלו חיים בה. לכן מדי פעם אני מזכירה לעצמי לעצור את המחשבות על כמה עוד יש לנו לנקות ולבשל, ולחשוב פשוט על כמה יש לנו."

"הרגשתי שהחגים נחטפים לנו. מדברים רק על סגר או לא-סגר בפורים, או בראש השנה, בלי לדבר על מה זה בכלל פורים וראש השנה. גם הבחירות הבלתי פוסקות הפכו את חיינו ל'בחירות לפני פסח' או 'ממשלה לפני שבועות'. אז בימים הייתי מזכירת בית ספר, כלומר מנהלת את הלמידה מרחוק של כולם, ובלי לירות תכתבי את הספר. ספר שאמור ללוות אותנו לאורך השנה. הפרק על פסח נרחב ומקיף, ומתייחס גם להגדה, כך שאפשר לקרוא ממנו לאורך ליל הסדר, ויש גם פרק נרחב על קורונה ועלינו. זה אוסף של הקטעים היומיים שאני מפרסמת, יחד עם הרבה חומרים חדשים, בניסיון להקיף את מעגל השנה. מופיעים פה החגים והמועדים, אבל גם קבלת תעודות המחצית, ימי פטירה של צדיקים ועוד נקודות ציון".

החיים ברשת טשטשו את הגבול בין התקשורת הממסדית ויכולת ההבעה של אנשים מן השורה, וגם הוציאו את דיוני בית המדרש אל הפרהסיה הציבורית והפגישו בתי מדרש להידברות מסוג חדש - נדמה שאת צועדת על כל התפרים האלו ומפיקה מהם הרבה טוב. את יכולה לזהות גם סכנה בתהליך הזה, משהו שכדאי להיזהר ממנו?

"בטח. סכנת השטחיות הולכת וגוברת. הכל בגוגל. כל אחד הוא רב פוסק הלכה, ואגב - כל אחד הוא גם אפידמיולוג עם חוות דעת מלומדת. רואים את זה בכל הפייק-ניוז סביב ההתנגדות לחיסונים. אז זה נפלא שיש המון ידע נגיש בתקופה הזו, אבל עדיין צריך העמקה, עמל ומסירות בתחום מסוים כדי באמת להיות 'מאן דאמר'. אבל אישית, אני מקפידה להגיד שכל מה שאני מפרסמת הוא קליל, קליט ומהווה רק טעימה. המטרה שלי - בשלב הזה לפחות - היא קטעים קצרים, בהירים וברורים לכל, שהלואי ויפתחו לאנשים את הלב כדי ללמוד עוד, יותר לעומק, יותר ברצינות. וזה כבר לא המנדט שלי, קטונתי. הרבה מאוד מנויים

של התכנים שלי שואלים אחרי זמן מה, מה הלאה? תמליצי לנו על ספר, על שיעור, על אתר".

מה המטרה של הספר, של התכנים היומיים, של כל הפרויקטים האלה, שגם מתורגמים ליותר מעשר שפות?

"אומרים שהרושם הראשוני הוא משמעותי. אז הרושם הראשוני שלי מהתורה, הדבר תורה הראשון ששמעתי - היה משהו לא מובן. הייתי בת 15 באירוע שבו מישו אמר וורט, ולא הבנתי מילה. כנראה החוויה הזו צרובה בי, והכל זה ניסיון לתקן. אני כאילו רוצה שכולם יבינו, שאם שוב מגיעה נערה כמוני בלי רקע תורני למפגש כזה - שהכל יהיה לה ברור ושהיא תרגיש בבית. זה שלה. כל המיזם לא התחיל עם תכנית אסטרטגית. התחלתי לכתוב קטע יומי קצר על הפרשה, נפתחה קבוצת ווטסאפ, ועוד אחת, והיום יש מאות, עם מערך מתנדבים שגם מפיץ וגם מתרגם את התוכן להמון שפות. התגובות מהעולם הן מרגשות במיוחד כמוכן. לקבל תגובה ממישהי על קטע בפרסית או ביידיש, משהו שכתבתי בבוקר בבית בירושלים והגיע אליה למימי או בלגיה - זה באמת כיף.

"אנשים העירו לי שבשנה האחרונה, 'החלק היומי' הפך קצת ל'חלק הטיפולי'. בקורונה באמת התאמצתי לחפש קטעים מחזקים. לא רק רעיונות יפים על הפרשה או על החגים, אלא משהו שיעזור לכולנו בהתמודדות. אנשים שולחים לי טקסטים מכל רחבי העולם, ואלה הקטעים הכי חזקים, גם בספר. זו זכות

לנקות ולהתחדש

לזרוק או לא לזרוק, זאת השאלה. שוב ושוב אנחנו מוצאים את עצמנו בימים אלה מול כלים, ספרים או בגדים שלנו, תוהים אם מקומם בארון או בפח. רבים מהם פגשו בשנה שעברה בדיוק באותו מקום, ומאז לא השתמשנו בהם. רבי פנחס מקורין, מראשוני תנועת החסידות, כתב בספר "אמרי פנחס":

"הטרחות שטרורים על הבית בערב פסח, על ידי זה אדם שוכח את צרות עצמו, ולכן הוא בבחינת פושט צורה ולובש צורה חדשה, ורק על ידי לחץ הניקיון בערב פסח, יכול לקבל חיות חדשה ואור חדש. ולכן, ישליך אדם מביתו חפצים שאינו צריך להם, וזה עיקר ניקיון הפסח".

כלומר, הניקיונות והסדרים נותנים לנו חיות חדשה ואור חדש, ועיקר הניקיון - הוא פשוט להשליך את מה שלא צריך. החפצים שאנחנו צוברים ולא משתמשים בהם לוקחים מאיתנו אנרגיה. הם תופסים מקום בבית, אבל גם בנפש. לכל חפץ יש "חפץ", רצון, נוכחות. צריך לפנות דברים מיותרים כדי לחיות מדויק יותר, לחיות עם מה שאנחנו באמת צריכים, וגם להשאיר מקום פנוי לדברים חדשים, לברכה חדשה שתיכנס לחיינו, אם רק נאפשר.

שלא יגנבו לנו את פסח

הניקיונות לפסח עלולים לבלבל אותנו. כך כותב אביעד חזני, קצין ברכנות הצבאית: "הבוקר בתחנת האוטובוס שמעתי שתי נשים מבוגרות מדברות על זה שאין מה לאכול בפסח. אתמול חבר הפטיר לכיווני בצער על מצות וכאבי בטן. במהלך הימים האחרונים אני נתקל בעשרות פוסטים על הסבל מהניקיונות לחג. חברים, גנבו לנו את פסח! פסח הוא החג המהפכני ביותר בהיסטוריה האנושית: עם של עבדים מעז לקרוא תיגר על המעצמה הגדולה ביותר בעולם, ויוצא לחופשי בניסי ניסים. פסח הוא חג של אמונה באדם. פסח זה לקחת עבד חבול ופצוע ולחוש לו באוזן שהוא לא רק מספר. יש לו חלומות, רגשות וכוחות. ובעיקר - יש לו ייעוד. פסח זה אומר לספר לו על הדורות הקודמים ולחנך אותו לאמונה אמיתית שהוא מסוגל ללכת בדרכם.

"פסח הוא חג של מאבק גדול של אומה, של נכונות לדרך ארוכה, לתהליך של בירור פנימי ועמוק. פסח הוא חג של פשטות: קמח-מים ולתנור. לדעת ליהנות מהדברים הפשוטים חסרי התחכום. תחשבו על פסח. תחיו את פסח. אל תאפשרו לשיח רדוד לגנוב לכם אותו. תכלס, רוב הדברים שאתם 'סובלים' מהם הם החלטות שלנו לצאת לפרויקטים ולמבצעי ניקיון. הלכות פסח הן פשוטות ולא מאיימות, ונועדו להתלוות לתהליך פנימי של עבודה רוחנית. אל תהפכו טפל לעיקר. שלא יגנבו לכם את פסח".

אז איך נראית גאולה?

בהפטרה שקוראים בשבת שלפני פסח מסופר על יום הגאולה, שמכונה בדברי הנביא מלאכי "יום ה' הגדול והנורא". לכן השבת הזאת נקראת "שבת הגדול".

ואיך מתוארת אחרית הימים בפיו של הנביא, בטקסט כל כך מרכזי שקוראים בכל שנה לפני פסח? הנביא מספר על מלחמות ומאבקים, ואז מתאר את השיא: לקראת ימות המשיח יגיע אלינו אליהו הנביא, "וְהָיָה לְבָבָא בְּיָמָיו וְלִבְּנֵיהֶם עַל אֲבוֹתָם".

פרשנים רבים מתייחסים לנבואה המפתיעה הזו, ששמה במרכז דווקא את יחסי ההורים והילדים כשורש התיקון של הכול. כאילו הקץ לריבים המשפחתיים ולמתח בין הדורות הוא העיקר. האם כל מה שאנחנו צריכים כדי לקדם את האנושות זה "סופר-גני"? האם תקשורת בריאה בין הדורות וקשר אמיתי בין המבוגרים לצעירים הם דברים כל כך חשובים?

נראה שכן. לא סתם סדר פסח בנוי סביב שולחן משפחתי. לא מספיק שהמבוגרים יזכרו את סיפור יציאת מצרים. לא מספיק שהילדים ילמדו עליו בגן. צריך לחבר בין הדורות, בין הלבבות, כך שהדורות יחזקו אלה את אלה. האחדות הזו חשובה לתהליך הגאולה.

חירות, קווים לדמותה

בתפילות החג, מכונה פסח "זמן תְּרוּתָנוּ". הרב אייל ורד מפתח תקווה, רב ב"מכון מאיר", מנסה לתרגם את המונח הגדול "חירות" אל חיי היום-יום שלנו:

"חירות" זה להכיר את הכפתור העגול האדום הקטן שמכבה דברים וגם להשתמש בו מדי פעם.

חירות - זה לקחת רק מה שצריך ונכון בכופה ענק בחתונה, שמציע אוכל לעדר פילים ולא לבני אדם רגילים.

חירות – זו היכולת לא לשמוע ולא לקרוא לשון הרע, על אף שכולם מדברים על כך וזה מבעבע בכל האתרים.

חירות – זו היכולת לומר למעסיק שלך שיש לך גם אישה וילדים, ולכן אתה לא יכול לעבוד בלי שעון, לא יכול לצאת מהבית כשהילדים ישנים ולחזור כשהם ישנים. יש לך עוד דברים בחיים. ולפני המעסיק – צריך לומר את זה לעצמך.

חירות – זה לדעת לחיות מהכסף שיש ולא מהכסף שאין (להימנע ממינוס, בשפה פשוטה).

חירות – זו היכולת לשתוק. לא להגיב על כל דבר. לבלום פה בשעת מריבה.

חירות – זו היכולת להתאמץ כדי למצוא נקודה טובה גם במקום שאיש לא רואה. וגם לומר אותה, בהדגשה. להביט בעין טובה על המציאות ולא ליפול לבור הנרגנות והתלונות, אלא לשמוח ולהודות וגם לדעת לתקן.

חירות – זה לא לצפור בזעם לנהג שהתמהמה שנייה מיותרת ברמזור, אלא לאותת לו בעדינות עם האורות.

חירות – זו היכולת לראות כל אדם לא כאמצעי, שעליו אפשר לשלוט, אלא כמטרה בפני עצמו.

רבי יהודה הלוי כתב: 'עבדי הזמן עבדי עבדים הם, עבד ה' הוא לבדו חופשי'. חירות אינה פסל, פסל החירות, אלא מהות. היא המיזיו של האישיות הפרטית והלאומית שלנו. חג חירות שמח."

מייפלאואר שלנו

בשנת 1947 דיבר דוד בן גוריון בפני ועדת חקירה של האו"ם שהגיעה לארץ. כדי להסביר את הקשר שלנו לארץ ישראל, הוא סיפר על פסח:

"לפני כ-300 שנה הפליגה לעולם החדש אונייה ושמה מייפלאואר. היה זה מאורע גדול בתולדות אנגליה ואמריקה, אבל תאב אני לדעת אם יש אנגלי אחד היודע בדיוק אימתי הפליגה אונייה זאת, וכמה אמריקנים יודעים זאת. היודעים הם כמה אנשים היו באותה אונייה ומה היה טיבו של הלחם שאכלו בצאתם?

והנה, אלפי שנים לפני הפלגת מייפלאואר יצאו היהודים ממצרים, וכל יהודי בעולם, ואף באמריקה וברוסיה הסובייטית, יודע בדיוק באיזה יום יצאו: בחמישה עשר בניסן. וכולם יודעים בדיוק איזה לחם אכלו היהודים: מצות. ועד היום הזה אוכלים יהודים בכל העולם כולו מצה זו בחמישה עשר בניסן – באמריקה, ברוסיה ובארצות אחרות. והם מספרים ביציאת מצרים ובצרות שבאו על היהודים מיום שיצאו לגולה. והם מסיימים בשני מאמרים: השנה עבדים, לשנה הבאה בני חורין. השנה כאן, לשנה הבאה בירושלים, בציון, בארץ ישראל. כך טיבם של יהודים."

שונסקי יוצא לחירות

זכיתי לראיין פעם את נתן שונסקי. הוא נזכר בליל סדר ייחודי והיסטורי, כאשר בצינוק ככלא הרוסי, שם לא הייתה לו מצה, אך הוא סיפר במשך כל הלילה לאסירים על עבדות וחירות. אבל אז שונסקי ביקש להוסיף משהו – מסר על האתגר של מי שחי בימינו, לא בשואה ולא בכלא מעבר למסך הברזל, ואולי מרגיש שאין בו משהו הרואי ומיוחד:

"דמינו לעצמכם אדם בכלא בסיביר, ולעומתו אדם הצועד להנאתו ברחובותיה של ישראל. מי משניהם בן חורין ומי עבד? למרבה הפלא, דווקא בצינוק היה קל לי יותר להישאר בן חורין. במצב הזה ברור לך מי הטוב ומי הרע, וקל לדבוק בטוב. לעומת זאת, דווקא בחברה הפתוחה האדם ניצב מול נחשול אדיר של אתגרים והסחות דעת וקשה לו באמת לבחור מתוך רצון נקי וענייני. הגבול שבין הטוב לרע מטושטש, כוחות שוק גדולים פועלים, קל יותר להתמכר לפיתויים, ומעל הכל – האדם מרגיש שהוא בעצם חופשי, ולא מודע בכלל לשעבוד. דווקא בחברה כמו זו שאנו זוכים לחיות בה, אדם צריך לעמוד קשה כדי להיות באמת בן חורין."

מה כתב הדר גולדין בערב פסח?

הדר גולדין הפך לסמל. הוא נהרג במבצע "צוק איתן" בעזה, והמאבק להביאו לקבר ישראל טרם הסתיים. כשהיה גולדין בן 17, מדרין בתנועת בני עקיבא בכפר סבא, הוא כתב לחניכים שלו לקראת פסח

קטע קצר ועוצמתי, על הבחירה להיות עבד או בן חורין:

"טוב, עברנו את פורים ואנחנו ממש לפני פסח. הדבר המיוחד לפורים ולפסח, ששניהם מלאים בסיפורים. אנחנו כולנו נהיים מספרי סיפורים! בפורים סיפור המגילה, ובפסח (פה-סח) מרבים לספר בסיפורי יציאת מצרים. בחיים שלנו יש הרבה סיפורים, לכל אחד יש את הסיפור שלו, וכל הסיפורים שלנו הם חלק מסיפור גדול של עמנו, שמוביל את הסיפור הגדול של ההיסטוריה.

בתחילת הדרך היו אבותינו, אברהם, יצחק, יעקב, דוד... ועכשיו אנחנו. בסיפור הזה כל אחד יכול להחליט אם הוא הדמות הראשית, הגיבור, או אם הוא הדמות המשנית שהסיפור חולף לידו. האם אתה מוביל את הסיפור שלך? האם הסיפור שלך הוא סיפור טוב? האם הסיפור שלך מחובר לסיפור של עם ישראל? האם הוא מקדם אותנו? האם אתה נותן לאחרים לשלוט בסיפור שלך? האם אתה בן חורין אמיתי, או שאתה עבד לאחרים, או עבד ליצרים שלך?"

הדר לא ידע אז איזה תפקיד הוא עצמו ימלא בסיפור המשותף שלנו.

בנהילות

בקהילות רבות בצפון אפריקה נוהגים להכריז בפתיחת ליל הסדר: "בבהילו (בבהילות) יצאנו ממצרים". האם בזמן אמת היינו יוצאים ממצרים? מבינים את גודל השעה וקופצים על העגלה? פסח מלמד אותנו כמה חשוב לא לפספס את הרגע. יכולנו הרי להחמיץ את הצ'אנס ההיסטורי ההוא, ולהישאר משועבדים.

שלמה בן דהאן היה פעיל עלייה בלתי חוקית מצפון אפריקה, בעיקר ממרוקו. הוא וחבריו תכננו לפרטי פרטים מבצע עלייה, והיו אמורים לעגון ליד החוף, בחשאי, ולאסוף יהודים שחיכו שם כדי להגיע לישראל. אבל הניווט הלילי הוביל אותם בטעות לעיר חוף אחרת במרוקו. מה עושים? שלמה בן דהאן ירד מהספינה, דפק על דלתות היהודים בעיר באמצע הלילה והודיע: "הגענו לפה במפתיע. הספינה עוגנת עכשיו ליד החוף ובעוד כמה שעות השמש תזרח וניאלץ לצאת. מי בא עכשיו לארץ ישראל?"

התוצאה הייתה מדהימה: בתוך כמה שעות הגיעו אל החוף משפחות רבות, ובידיהן מעט חפצים שהספיקו לארוז. הספינה יצאה לארץ ישראל מלאה עולים חדשים ממרוקו, שידעו לא להחמיץ את הרגע.

סיפור יציאת מצרים מלמד אותנו להיות ערניים וקשובים לחלון הזדמנויות כזה שמופיע בחיינו.

כי ישאלך בןך

חג הפסח אמור לעורר סקרנות בדור הצעיר, ולגרום לכל הילדים לשאול שאלות. מה עושים מול שאלות ילדותיות או מכיכות? איך מתייחסים לשאלות שמפתיעות אותנו? תלמיד תיכון שהגיע פעם להתפלל שחרית עם הראשון לציון, הרב מרדכי אליהו, הרב הראשי לישראל, סיפר את הסיפור הבא:

"באחד הימים הכיתה שלנו נסעה להתפלל שחרית בירושלים עם הרב אליהו, ואז ליוונו אותו בחזרה לביתו. לדעתי הוא מיהר לאיזה אירוע, ולכן העוזרים והמלווים ניסו שנתקדם בקצב, שלא נעכב אותו. פתאום ניגש אליו מרחוק אדם שנראה די תמהוני, והתחיל לצעוק: 'הרב אליהו, הרב אליהו!'. המלווים ניסו לזרז את הליכת הרב, אבל הוא עצר, פנה אל האיש בסבלנות ושאל אותו מה מבוקשו. הטיפוס הזה, בשיא הרצינות, ניגש לרב ואמר: 'כבוד הרב, יש לי שאלה: מה מברכים על תפוח?'. זה היה מביך כמעט כמו לשאול: 'כבוד הרב, איך עושה פרה? אדם כזה קטן ניגש לאדם כזה גדול, עם שאלה כל כך מיותרת. אבל הרב לא צחק. הוא עצר, השתהה, עשה את עצמו חושב לעומק על השאלה, ואז ענה באריכות כך: 'תשמע, שאלה גדולה מאוד שאלת! צריך לבדוק אם התפוח הוא מוצק, רגיל, ואז מברכים עליו בורא פרי העץ, או שאולי הוא נוזלי וזה מיץ תפוחים סחוט בכלל, ואז ייתכן שהברכה אחרת. אולי בישלו את התפוח כסוג של קינוח עם תוספות, אולי בכלל ריסקו אותו. אני מציע שתבוא אלי לבית המדרש באיזה יום ואנחנו נדון בשאלה הזאת ברצינות...'".

"האיש התרגש מאוד. התרגש מההכרה בו, בשאלתו, בעצם החשיבות שניתנה לו. אני וכל החברים שלי, שעד לפני רגע צחקנו על המוזר השכונתי הזה, נשארנו שם מהורהרים. יש אלפי סיפורי מופתים גדולים על הרב אליהו, אבל אני נזכר המון דווקא בסיפור הזה, בגלל הגישה של הרב לכל יהודי, לכל שאלה, לכל תפוח."

הפסח מזמינים
אוכל אונליין וחוגגים
ביחד עם כל המשפחה

הקייטרינג של שינפלד

השפים של שינפלד ממלונות
שרתון והילטון מכינים לכם
אוכל גורמה כשר לחג.

סלטים | מרקים | ראשונות | דגים | עיקריות
בשרים | תוספות | קינוחים | ספיישלים

אנו ערוכים היטב לשגרת הקורונה ועומדים
בכל הנחיות משרד הבריאות

משלוחים (בתשלום) לרוב חלקי הארץ!

להזמנות אונליין: shop.shainfeld.com

להזמנה בטלפון: 03-618-9999 www.shainfeld.com

כיף אף אופסה בזרה לא מאפשרים

על קצה הבהונות

אבי זאדה מראיין את הרב דן האוזר

מאוד תמימה, ומתוך הלמידה הזו קיבלתי כלים ויכולת לגעת במושגים מופשטים.

“כשהתבררתי, הפכתי להיות סוג של רציונליסט דתי, מושפע מאוד מההגות של פרופסור ישעיהו ליבוביץ’ ז”ל, ורק ככה התיישבו לי העולמות הכל כך שונים שחיפשתי – האחד הוא עולם ההווה הדתי והשני הוא עולם השכל והפילוסופיה.”

“במקביל לחיפוש הפילוסופי הייתה לי תמיד תפילה בלב. מגיל מאוד צעיר, ממש מגילאי היסודי, שיח של תפילה ער מאוד. היום במבט לאחור אני יכול לומר שכבר אז עשיתי התבודדות.”

אתה זוכר מקום של הכרעה בין שני המנועים של הלב והשכלתנות?

“אני זוכר שהגעתי לשיבת הר עציון בתור שכלתן, ליבוביץ’אני. הייתי קורא את הספרים של פרופסור ליבוביץ’ בשקיקה ושומע אדוק של ההרצאות שלו. בגלל שהתקררתי לירושלים רציתי לבקש ממנו לבקר אצלו ולשאל אותו את כל שאלות חיפוש הדרך שהטרידו את מנוחתי. הלכתי לטלפונים הציבוריים (היו פעם דברים כאלה...), הכנסתי אסימון, חייגתי, ורגע לפני המספר האחרון סגרתי את הטלפון כי לא היה לי אומץ ואז שוב חייגתי עד שבסוף היה לי האומץ והפרופסור אכן ענה לי בקולו המפורסם וקבעתי פגישה. הגעתי אליו הביתה, ושאלתי את כל השאלות שהציקו לי בתור בחור צעיר מחפש דרך, מבקש ה...”

“ליבוביץ’ קיבל אותי בסבר פנים מאוד יפות. הוא היה מאוד אדיב וכך למשך שעה וחצי דיבר איתי ופתח איתי ספרים, אבל שמתי לב שככל שאני שואל יותר, כך אני מרגיש שאני נתקע בקיר; הוא חזר על אותם משפטים שהכרתי מהספרים שלו. כשיצאתי הרגשתי שעשיתי אני נפרד ממנו. הרגשתי שחסר פה משהו. אלא שאז לא ידעתי להגיד מה. אפשר לומר שהחיפוש שלי אחר קשר קיומי עמוק ומשמעותי עם ריבונו של עולם התחיל שם.”

מה הייתה אכן הדרך הבאה בשבילי?

“למדתי בשיבת הר עציון עשר שנים, שם קיבלתי את כל תורת. היו אלה שנים טובות של גילוי וחיפוש מתמידים. במקביל, הרב שג”ר באותה תקופה היה מעביר שיעורים בשיבת הר עציון, והייתי

כשפגשתי את הרב דן האוזר לראשונה, היה זה לפני כעשרים שנה, בחדר הפנימי בספרייה של ישיבת הר עציון מסביב לשולחן העץ הגדול, במקום בו שמורים כתבים וספרים נדירים. הספרים וצירופי האותיות שנפתחו שם בשיעור אכן היו אז נדירים. הרב דן ישב

כ

רכון על הספר ליקוטי מוהר”ן יחד עם דפים ופיסות נייר בכתב ידו הצפוף התחובים בינות דפי הספר. במאור פנים המשולב בדיבור רך ונעים, הרב דן גילה לנו את תורתיו והגותו של רבי נחמן מברסלב בשפה שגולשת לתוככי הלב והתודעה.

אני זוכר את עצמי מנסה לקלוט ולא מבין דבר, אך יוצא עם ההרגשה שיש כאן משהו עמוק, אינטנסיבי, נשגב וגבוה שרלוונטי מאוד לחיים בכלל, ולחיים שלי בפרט ושווה להתמיד ולהשקיע בו. עם השנים הבנתי יותר, הרב דן התווה עבורי ועבור רבים אחרים דרך חיים שגם אפשר ללכת בה.

מצאתי בשיעורים אלה קריאה פנימית של רבי נחמן, של מורה שחי את מה שהוא מדבר וכותב. הרב דן מנגיש את את עומק תורתו של רבי נחמן בשפת הכאן ועכשיו, ומכניס אותנו פנימה אל תוך תורת החיים העמוקה הזו.

לאחרונה יצאה לאור סדרת הספרים – הטריולוגיה – של הרב דן “על קצה בהונות ההווה”, בהוצאת דברי שיר, על ליקוטי מוהר”ן, תורות וסיפורים של ר’ נחמן, וזו הזדמנות נפלאה להיפגש עם הרב דן פנים בפנים ולשמע מכלי ראשון על המסע האישי שלו ועל הספרים שכתב.

שלום הרב דן, משיבת הר עציון לאומן דרך ארוכה, לא? מהיכן מתחיל החיפוש שלך?

“מגיל מאוד קטן הייתי בחיפוש דרך, אולי בגלל שגדלתי בבית מעורב של אמא חילונית ואבא דתי. אמנם גדלתי במוסדות דתיים כל החיים, אבל ההתנהלות בבית לא הייתה תואמת כל כך את החינוך של בית הספר, היה פער והרגשתי צורך עצום להבין, לחקור, לשאול, להוכיח ולהרגיש; כך שכבר בגיל צעיר קראתי הרבה פילוסופיה מערבית ומחשבת ישראל. בשנות התיכון כבר נכנסתי לעומק הדברים, התחלתי לשאול ולעמוד על דעתי במטרה

לעמוד ללא משענת חיצונית. הרב דן האוזר. צילם: אלעד ויטמן

ירושלים בוחרת בטאיו!

מבצע מטורף
לשבוע בלבד!

מטבח
קומפלט

כולל הכל ב-
16,900

כולל מע"מ, הובלה והרכבה

✓ עד 18 תשלומים

✓ אספקה עד 45 יום

מגורה

42 שנות אחריות | מ.ל.ח. התמונה להמחשה בלבד

התמונה להמחשה בלבד | מ.ל.ח.

www.taiu.co.il

יד חרוצים 16, תלפיות ירושלים

***9902**

נכנס לשיעור השבועי שלו במשך שש שנים. אני חושב שקיבלתי ממנו את ההבנה שיש שפה אחרת קיומית, שיש כלים נוספים להגיע למרחוק. הכנות, העומק והאומץ שלו הרשימו אותי מאוד.

“אבל, גם אצלו במובן מסוים, כל הזמן עמדת מול שאלה שאז היא לא הייתה כל כך ברורה לי ורק בדיעבד אני יכול לומר, שמה שהיה חסר לי בשיעורים שלו זו התמימות והפשיטות. תמימות היא מתנה מאוד גדולה שכנראה צריך המון לעמוד עליה ולהרגיש אותה ושהיא תהיה פשוטה אבל לא פשטנית.”

“היכולת של הרב שג”ר לסיים את הסיפור באבסורד או באירוניה, אפשרה לשומעי לקח להרגיש את החלל הפנוי, לבטא מורכבות, לחפש ולחשוב מחדש, וזו מתנה גדולה שהוא נתן. אבל זו מתנה להגות ואני חיפשתי חיים.”

השאלות נושרות

“אצל ר’ נחמן הרגשתי ממש איך הוא שולח אותנו ישירות למפגש החי עם הקב”ה. כל דבריו של ר’ נחמן נעים סביב הציר של המפגש החי, הנקי והטהור הזה. זה מפגש שמקפל בתוכו תמימות ופשטות. המרחב הראשוני שר’ נחמן מכון אותנו אליו למפגש הוא בהתבודדות. הזמן שמוקד לשיח אישי פתוח כנה וחופשי עם ריבונו של עולם. ההתבודדות בשבילי היא גילוי עצום, פשוט אוויר לנשימה.”

“כשיש לאדם את המפגש האישי והישיר הזה עם הקב”ה, הרבה מהשאלות הקיומיות וההתלבטיות הפילוסופיות פשוט נושרות. אנו עכשיו נמצאים אחרי פורים, כשאסתר קוראת ‘א-לי א-לי למה עזבתני’, המפגש הזה מהווה מקום לשיח משוחרר על הכמיהות, הכאבים, שיח שמאפשר לעמוד מול ה’ ולבכות לו על הסתר הפנים שלו ולמעשה לפגוש את ה’ גם שם בהסתרה שבתוך ההסתרה.”

“ההגות של ר’ נחמן מקלפת את השכבות הללו עד למקום של קצה הבהונות. זהו גילוי קיומי עמוק וייחודי שמצריך אותך לעמוד ללא

“החידוש בכך הוא, שהאמונה היא אכן רלוונטית ברמה הכי יסודית של עצם קיומנו והיותנו! רק האדם המאמין יכול להיות קיים בעולם ללא תלות. כל הביטחונות החיצוניים מעניקים אמנם תחושת בטחון מסוימת אבל בסוף הם מכרסמים בחירות שלנו, ביצירתיות שלנו ובקשר שלנו עם עצמנו ועם מה שמעבר לנו. הם יוצרים תלות, וכשאתה תלוי אתה לא אתה! ולכן להיות אתה זה אומר להאמין. אפשר לומר שבמקום הקביעה המערבית הידועה “אני חושב משמע

אני קיים” הרי שרבי נחמן מלמד אותנו “אני מאמין משמע אני קיים”. בלי האמונה אין לך באמת הוויה. זו נקודה עמוקה שמבוארת בספר.

“מהרגע שהאנושות הפסיקה להאמין והניחה את ידה ובטחונה במדע וברציונל, בכלכלה או בקדמה, היא התחילה לכרסם לא רק בקיום של העולם, בתרבות, במוסר ובשורשים שלו, ובוודאי בדת; הכרסום הכי עמוק הוא בהוויה האנושית, בעצם הקיום, שהאדם הוא חסר בעולם. האדם נשאר לא רק ללא אלוקים, אלא גם ללא עצמו.”

“כדי לעמוד על קצה הבהונות ההוויה זה דורש מאיתנו, זה מאתגר, ומצד שני זה הכי פשוט וטבעי. ר’ נחמן לימד אותנו שאין מנוס מלהקדיש זמן להתבודדות כדי להיות מסוגל ללכת במשך היום עם אמונה.

“יש כאן בשורה אדירה, וזה מסר מרכזי מתוך הספר, להראות עד כמה האמונה היא רלוונטית לאפשרות שלך לחיות את מי שאתה, ברמה הקיומית הכי יומיומית, ולא כעוד הוכחה או התמצלות של הדת.”

איך המסר הזה רלוונטי למי שקורא עכשיו את הכתבה, כשההתמודדות

שלו הן סביב התמכרות למסכים, רצפים של זומים, וקורונה שמרחפת ואיתה הבדידות? איך ‘על קצה הבהונות ההוויה’ פותח לו אפשרות להתמודד אחרת עם מצבי חיי?

“בפרק שמדבר על התבודדות, מבואר שההתבודדות באה לפתור את הבעיה הכי עמוקה של האדם המודרני שהיא הבדידות!

החידוש בכך הוא, שהאמונה היא אכן רלוונטית ברמה הכי יסודית של עצם קיומנו והיותנו! רק האדם המאמין יכול להיות קיים בעולם ללא תלות. כל הביטחונות החיצוניים מעניקים אמנם תחושת בטחון מסוימת אבל בסוף הם מכרסמים בחירות שלנו, ביצירתיות שלנו ובקשר שלנו עם עצמנו

הבדידות לא תיפתר מזה שהאדם יהיה ביחד עם עוד אנשים ברמה הטכנית, כי זו בריחה מהבדידות הקיומית שלו. רק אם האדם יהיה מסוגל גם כשהוא לבד להרגיש שהוא לא לבד, שה’ אתו, אזי הבור הריק והמציק הזה יתמלא במקום לסתום אותו בריגושים, חוויות, וגם התמכרויות, הוא פשוט יתמלא בחיים.

“התמכרות היא תלות עמוקה, זה המקום שאדם כובל בשלשלאות את הקיום שלו במשהו בחוץ. אם הריגוש תלוי במה שיעלה על המסך זה משהו חיצוני. האדם שלומד התבודדות, בהתחלה זה כמו טפס על קיר מחליק. אתה לא יודע בדיוק במה אתה אמור לאחוז

משענת חיצונית.”

אתה מזכיר את שם הספר. מהי באמת הנקודה הזו שעל קצה הבהונות ההוויה? מה המשמעות שלה?

“לבני האדם יש צורך קיומי ופסיכולוגי בסיסי להיאחז במשהו, למצוא עוגן שמחוצה להם שיעניק להם תחושה של בטחון ויציבות; אך כשאדם עומד מול ה’, הוא מוותר על המשענות החיצוניות הללו, הוא משחרר את האחיזה בדברים מוחשיים, בהישגים כאלו ואחרים, וזו עמידה שמובילה את האדם לכך שהוא מקבל בתמורה משהו אחר לחלוטין, הוא מקבל את עצמו ואין תמורה גדולה מזו.

ישיבת ההסדר
רמת-גן

כי בא מועד

למציאת גבול הפסח!

ישיבת ההסדר רמת-גן יוזמת לימוד פרקים ממסכת ברכות ומסדר מועד בבין הזמנים. בסבב של חמש שנים.

מתחילים בבין הזמנים פסח הקרוב!

שיעורים בהלכה ובאמונה בישיבת רמת-גן // מסכת ברכות, פרק שני

יום שלישי

כ"ד ניסן תשפ"א

19:30 הרב בן-ציון אלגאזי
20:30 הרב אליהו בלומנצוויג

יום שלישי

י' ניסן תשפ"א

17:00 הרב יעקב שפירא
18:00 הרב ראובן ששון

יום שלישי

ג' ניסן תשפ"א

19:30 הרב ג' יעקב אריאל
20:30 הרב יהושע שפירא

מוזמנים להצטרף!

פרטים מלאים באתר הישיבה yrg.org.il
או בקישור בקישור bit.ly/RG-BEN-Z

שלהחזיק מעמד זה קשה מאוד. לא יודע אם הייתי מחזיק מעמד במלחמה הזו ללא האמונה בגדלות של ר' נחמן.

"ההדרכה היא להיות שם עם כל הלב, עם השעמום, עם הספק והקושי, יחד עם המבוכה, עם כל הרגשות שהם המבוא להיכל המלך. כל הספר מדבר על המקומות הנמוכים שיש לנו בחיים ואיך שהם המבוא לאותו היכל, דרכם ובהם ניתן לגלות את הנוכחות של הקב"ה. גם בתוך ההסתרה".

אני מנסה לשאול על איך נראית דמותו של תלמיד נאמן לשיטה הזאת, אבל הרב דן מסייג.

"אני נזהר מלענות על השאלה הזו בקביעת מסמרים, אני בעצמי עובד על זה. זה מסע חיים. יחד עם זאת, אוכל לומר שאדם שחי עם אמונה, אדם שחי על קצה בהונות ההווה, הוא חי בתחושה של חירות, של משמעות, של ערך, חי בדיאלוג מתמיד עם הקב"ה. הוא לומד שכל מה שקורה לו בחיים יש בזה מסר שהוא חלק מהדיאלוג המתמיד במשך כל שעות היום עם הקב"ה.

"אוסף שחלק משמעותי מלעמוד על קצה בהונות ההווה הוא גם לדעת ליפול ולדעת להישען. ופה השאלה: על מה אתה נשען? החברים ואפילו המשפחה לא מהווים תחליף אלא עזר לעמידה הזו של חירות, עם המציאות. הספר נותן לנו כוח לעמוד בנפילות וברידות, נותן לנו עוגן להיות איפה שאנחנו. כשלאדם יש את העוגן הזה יש לו גם את האמונה לעמוד בחסרון וממילא גם להתפלל לטוב ולהחזיק את המסר, מה הקב"ה רוצה להגיד לי בזה. בלי העוגן הזה האדם נופל, המציאות שבירה, ואדם נופל ברגע שהוא מתאכזב.

"מי שקורא את הספר רואה שיש שילוב בין אסופת מאמרים שנכנסים

בכל רגע, זה מאמץ. הנפש רגילה לקבל את המזון שלה מבחוץ ודרך ההתבודדות היא מגלה את המזון שמגיע דרך הנשמה. אדם שזוכה להזנה רוחנית נפשית ורגשית בריאה הוא זוכה לא רק בריבונות של עולם אלא זוכה ראשית כל לקבל את עצמו. וכדי לעבוד את ה' צריך קודם כל שתהיה לך הוויה, שאתה פשוט תהיה".

האם הספרים שלך הם פירוש לליקוטי מוהר"ן או ספרי הגות?
"כתבתי בהקדמה של הספר, הספר נכתב לא כפירוש אלא כשכתוב של ר' נחמן, למעשה ספק אם זה ר' נחמן או ספק אם זה עצמי. אחת הביקורות שאני מקבל היא בשאלה 'איפה זה כתוב, מה שאתה אומר'; כשאני קורא את ר' נחמן, הדבר הראשון שאני מרגיש - זה מה שאתה הרגשת בתור בחור צעיר - שאני לא מבין כלום. כל פעם שאני קורא ככה אני מרגיש.

"ובתוך המתח הזה בין ר' נחמן לבין האמון הגדול שלי במה שהוא אומר לאיפה שאני עכשיו, אני מותח מיתר ביני לביני ויוצר מזה מנגינה.

"זה השוני בין הספר לבין ספרות ברסלברית קלאסית. הספר מכיל את הפערים הללו, וניגש לר' נחמן לא כקורא אלא כסופר. כיוצר ומשורר. כמי שחי. מהבחינה הזו אני כותב את מה שאני מרגיש שנמצא בתשית ובעומק של ההגות של ר' נחמן. יש הנחות יסוד תת קרקעיות שמאפשרות את ההגות של ר' נחמן, ואת התורות בליקוטי מוהר"ן בפרט. בספרים אני מתאר בדרכים שונות ושערים מגוונים את ההנחות הללו. אחרי שמפנימים את הנקודות הללו ומשנים את התפיסה, את הכיוון, את הלך הנפש, אפשר להבין את ר' נחמן באמת.

"מבחינה זו יש כאן גם הגות חדשה, ומצד שני כל כולה מבוססת על ר' נחמן. כתלמיד, אני לא ממציא משהו אלא לומד את זה ממנו, בגלל המרחק ממנו אני מתכוף ולומד להקשיב למה שהוא

מהרגע שהאנושות הפסיקה להאמין והניחה את יתבה ובטחונה במדע וברציונל, בכלכלה או בקדמה, היא התחילה לכרסם לא רק בקיום של העולם, בתרבות, במוסר ובשורשים שלו, ובוודאי בדת; הכרסום הכי עמוק הוא בהווה האנושית, בעצם הקיום, שהאדם הוא חסר בעולם. האדם נשאר לא רק ללא אלוקים, אלא גם ללא עצמו

לעומקם של דברים, דרך מצבי החיים השונים, דרך ההתמודדויות השונות, ומהצד השני בכל סוף מאמר מופיע תרגיל הנחייתי שנותן כיוון איך לממש את הדברים בפועל.

"ר' נחמן מעביר מסר שהחיים עצמם הם הגות, הם דיאלוג בעל משמעות. יש פה פילוסופיה של החיים. לא פילוסופיה שמתבוננת בחיים אלא נתינת עומק לחיים עצמם. לחיות בדיאלוג עם ה' זו תורה של כאן ועכשיו. החיים עצמם הם ההגות. הם השיח המתמיד עם הקב"ה".

אומר לי וזה מה שנולד".

תן לי טיפ להתבודדות. מה אמור לקרות שם?

"שנים אני מוציא תלמידים להתבודד ואני מקפיד לא לתת הדרכות. אחד הדברים המופלאים של ר' נחמן זה שהוא לא נתן הדרכות. ר' נחמן האמין בך שאתה יכול לדבר עם הקב"ה כפי שאתה.

"כשאתה מתבודד אתה מרגיש את העילגות, את כובד הלשון ואת הגמגום, ור' נחמן רצה שנגיש את זה ולתת לזה מקום בשיח הדתי, זה האומץ של ר' נחמן. להשליך ללא הדרכות. זה באמת נכון

'לנשמה' ירחון לנשים מיוחדות!

מבצע מיוחד!

הצטרפי וקבלי במתנה!

את מפצחת אגזדים

הגדה שכולה חידות מאתגרות
ורמזים מדליקים, לכל משפחה

.....

120 עמודי
כרומו מעוצבים
וצבעוניים בשפה
נשית ומרתקת.

'לנשמה'

שיח נשי אמיתי,
במיוחד בשבילך

לנשמה
משמעות נשית בעולם המצוות

*4531

חפשו אותנו:
לנשמה
מגזין לנשים

058-6133743

אחת ולתמיד:

חכמי חלם צדקו

למה הקדוש ברוך הוא לא ברא אותנו מושלמים? מה ה' מוצא בעולם שלנו שאין לו שם למעלה? ומה ניתן לעשות כשאנחנו רואים כמה אנחנו פגומים וחסרים?

הרב שבתי סלנטיצקי, שליח חב"ד באנטוורפן

התוועדות
התוועדות

להתעלות, ואז הוא פנה לנפטרת ואמר: "את רואה את בית הכנסת הזה? את מאות המתפללים שבאים לכאן כל יום, שותים משהו חם ומתפללים כמו שצריך? - כל זה שלך... הרגישות שלך לתפילה האירה אותי והרימה אותי, והיא זו שגרמה לי להקים את בית הכנסת הזה ולעזור לאלפי יהודים להתפלל תפילה חמה ואמיתית!"...

אז לא נולדנו מושלמים, וכל אחד יודע שיש לו מקומות פגומים. לפעמים אנחנו זוכים ומישהו אחר מראה לנו את הפגמים שלנו ישירות, ולפעמים אנחנו פוגשים אותם רק בפנים. כך או כך, השאלה היא מה אנחנו עושים עם החסרונות שלנו. האם אנחנו מתייאשים ומשלימים עם הבעיות שלנו ונשארים אותו הדבר; האם אנחנו כועסים על עצמנו ועל העולם ועל העובדה שנוצרנו פגומים ולעולם נישאר כאלה; או שאנחנו מוכנים לקחת את החסרונות ולעבד אותם ולעבוד איתם ולהתקדם עד כמה שאנחנו יכולים, גם אם לעולם לא נהיה מושלמים ושמיימים.

בפרשת ויקהל-פקודי התורה מספרת על בניין המשכן בפירוט, אחרי שבפרשות תרומה ותצווה התורה מתארת את הציווי שהשם נתן למשה על בניית המשכן, עם כל הפרטים ופרטי הפרטים. וכאן עולה השאלה הפשוטה: בשביל מה צריך לחזור ולתאר שוב בדיוק גם את הביצוע?

לשם השוואה, כל בריאת העולם מתוארת בשלושים וחמישה פסוקים בסך הכל; מצוות תפילין, שהיא אחת המצוות החשובות בתורה, שסימנים וספרים שלמים בהלכה מסבירים את ההלכות שלה - מופיעה בפסוק אחד בלבד: "וקשרתם לאות על ירך והיו לטוטפות בין עיניך". אז מה פתאום דווקא בתיאור הקמת המשכן, התורה מרחיבה בקרוב לארבע מאות פסוקים!?

בהתוועדות בשבת פרשת ויקהל-פקודי בשנת תשי"ח הרבי דיבר בהתרגשות גדולה על הנושא, ואמר שהמשמעות העמוקה של הדברים היא שמדובר על שני 'משכנים' שונים כביכול: המקדש שלמעלה, והמקדש שלמטה.

תראו איזה יופי אומר המדרש: "בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא לישראל

בשכונת בורו פארק שבברוקלין יש בית כנסת מפורסם שנקרא "שומרי שבת", שוקק חיים ובמשך כל היממה יש בו מניינים לתפילה.

בית הכנסת הזה מפורסם גם בגלל חדר התה שלו. לשכונה הזו באים הרבה יהודים לאסוף כספים, וכדי שכל מי שמגיע ירגיש בבית - יש בבית הכנסת חדר עם כל סוגי התה שבעולם, כדי שכל אחד ימצא את הטעם שהוא אוהב ורגיל אליו מהבית.

מאחורי בית הכנסת הזה יש סיפור מרגש מאד:

בחור ובחורה מבורו פארק נפגשו לשידוך, והם הסתובבו בשכונה ודיברו. הבחור ראה שהשמש עוד מעט שוקעת וצריך להתפלל מנחה, אז הוא ביקש ממנה סליחה, הלך הצידה והתפלל. הבחור התפלל ממש מהר, וזה מאוד הפריע לבחורה. אחרי הפגישה היא אמרה לשדכן שהשידוך הזה לא בשבילה. השדכן לחץ עליה לדעת למה היא לא רוצה להמשיך עם השידוך, והיא הסכימה לספר לו על התפילה החפוזיה של הבחור.

השדכן סיפר את זה לבחור, והוא בגדלותו לא ניסה להצטדק ולתרוץ את עצמו אלא מיד הודה והבין שהיא צודקת. יותר מזה, הוא החליט לתקן את עניין התפילה, ואמר לעצמו: "לא רק שאני אתפלל אחרת, אני אגרום לעוד יהודים להתפלל הרבה יותר טוב".

הוא היה בחור צעיר, אבל לקח על עצמו פרויקט ענק: להקים בית כנסת. הוא התרים אנשים וגייס סכומי כסף גדולים ובנה את בית הכנסת "שומרי שבת", שיש בו כל מה שצריך - כולל חדר תה וכיבוד - כדי שמי שרוצה יוכל לשבת להתפלל בנחת וברוגע.

עברו שנים מאז הסיפור, ואותו בחור - שהיה אז כבר אדם בוגר - רואה פתאום מודעה ברחוב שמודיעה שאותה בחורה שאיתה הוא נפגש נפטרה. הוא ניגש להורים שלה וביקש מהם שהלוויה תעבור ליד בית הכנסת ושייתנו לו לשבת הספד, והם הסכימו.

כשהמיטה של אותה אישה עברה ליד בית הכנסת, הוא ביקש שיפתחו את הדלתות והתחיל לומר את ההספד. הוא סיפר איך הוא הפסיד את השידוך שלו בגלל הזלזול שלו בתפילה, ואיך הוא הפך את החיסרון למנוף

להקים את המשכן, רמז למלאכי השרת שיעשו אף הם משכן. ובעת שהוקם למטן, הוקם למעלן - והוא משכן הנער [המלאך] ששמו מטטרון, שבו מקריב נפשותיהם של צדיקים לכפר על ישראל בימי גלותם.

ומדרש אחר מתאר את שני המקדשים בצורה נפלאה וממש נכנס לפרטים ומראה איך כל פרט במשכן מקביל לפרט רוחני במקדש הרוחני שלמעלה: "כי כל בשמים ובארץ" - אתה מוצא כל מה שבא הקדוש ברוך הוא למעלן, ברא למטן... למעלן 'שופים עומדים ממעל לו', למטן 'עצי שטים עומדים'... למעלן כרובים, שנאמר: 'ושב הכרובים', למטן 'ויהיו הכרובים'... למעלן 'השם בהיכל קדשו', למטן 'היכל השם'.

זו הסיבה לחזרה על תיאור המשכן. זה לא אותו דבר פעמיים, אלה שני מקדשים שונים לחלוטין.

מה אתם אומרים, איזה משכן קדוש יותר? איפה הקדוש ברוך הוא מתגלה יותר?

לכאורה, התשובה מובנת מאליה: ודאי במשכן שלמעלה. המקדש שלמטה הוא נחות יחסית לעומת המקדש הרוחני שלמעלה. המשכן שבנו כאן בעולם, למטה, היה עשוי מזהב וכסף גשמיים ומי שבנו אותו היו בני אדם. ובני אדם, מה לעשות, מערבים את התאוות והרגשות שלהם ואת האינטרסים שלהם. זה אף פעם לא נקי וטהור לגמרי. המקדש שלמעלה, לעומת זאת, כל כולו קדושה וטהרה. להבדיל מהמקדש הפיזי שנוצר מדברים גשמיים ומתכלים, המקדש הרוחני הוא נצחי ואינסופי.

אבל כאן מחכה לנו הפתעה. אם נחזור למדרש שקראנו קודם, נראה איך הוא ממשיך ואומר: "לא עוד אלא שחביבים כל מה שלמטן משל למעלן... תדע לך, שהניח [הקדוש ברוך הוא] מה שלמעלן וירד בשלמטן, שנאמר: 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם'."

הקדוש ברוך הוא עוזב את המקדש המפואר שנמצא שם למעלה, ושוכן דווקא במקדש הפיזי שבני אדם בנוים עבורו.

וזה מעורר שאלה עצומה: מה הקדוש ברוך הוא מוצא כאן, בבית שעשוי בעצים ואבנים? **מה הוא מחפש בבית שבונים לו בני אדם, עם כל החבילה שהם באים איתה והפגמים שהם סוחבים? מה יש כאן שאין שם?**

כדי לענות על השאלה הזו - נעבור לרגע לנושא אחר.

בפרשות ויקהל-פקודי יש ביטוי שחוזר על עצמו קרוב לעשרים פעמים: "כאשר ציווה השם את משה". על כל חלק במשכן, התורה מקפידה לציין שהוא נעשה "כאשר ציווה השם את משה". ומפרשים רבים שואלים: בשביל מה התורה חוזרת על זה שוב ושוב? לא מספיק לציין פעם אחת שבני ישראל עשו את כל המשכן לפי ההוראות שהם נתן למשה?

יש על השאלה הזו כמה הסברים, ונביא ביאור מקורי ומרתק של הגרי"ז סולובייצ'יק שלוקח אותנו לרגע לנושאים הלכתיים מעולמות אחרים לגמרי:

בכור של בהמה טהורה הוא קדוש ובזמן בית המקדש היו צריכים לתת את הבכור לכהן. המשנה דנה בשאלה מעניינת מאד: מה קורה אם נולדו שני בכורות ביחד? האם שניהם יהיו שייכים לכהן? - ההלכה היא שלא, והכהן מקבל בכור אחד מהשניים בלבד.

מדוע זה כך? מסבירה הגמרא ואומרת: "אי אפשר לצמצם". ורש"י מסביר: "אי אפשר לצמצם שיצאו שני ראשיתן כאחד, אלא האחד יצא תחלה ואיננו יודעים מי הוא".

מה זאת אומרת? בעולם שלנו, אין דבר כזה בדיוק. תמיד זה יהיה קצת לפני או קצת אחרי. קצת יותר או קצת פחות. לכן, לא ייתכן שנולדו שני בכורות יחד, אחד מהם בוודאי יצא לפני השני. רק מה - אנחנו לא מסוגלים להבחין בהבדל של שבריר השנייה הזו שהיה ביניהם.

ועל כך שואלת הגמרא שאלה מעניינת מאד: "תא שמע ממידת כלים ממידת מזבח".

מה השאלה של הגמרא? הקדוש ברוך הוא ציווה להקים את המשכן וליצור את הכלים שלו, והוא נתן מידות מדויקות לכלים. ניקח למשל

את ארון הברית - הקדוש ברוך הוא ציווה לעשות אותו באורך של שתיים וחצי אמות, ורוחב של אמה וחצי וגובה של אמה וחצי. עכשיו, אומרת הגמרא - אם "אי אפשר לצמצם", זה אומר שאדם לא יכול לעשות את הארון בדיוק כמו שהשם ציווה, זה תמיד ייצא בסטייה כלשהי, אולי של מילימטר, אבל אף פעם לא מדויק לגמרי. אז בעצם לא קיימו את הציווי של השם בכלל בבניית כלי המשכן?!

מתרצת הגמרא: "שאני התם דרחמנא אמר עביד, ובכל היכי דמצית למיעבד - נחא ליה". תרגום: שונה הדבר שם, שה' אמר תעשה, ובכל מה שבאפשרותך לעשות - נוח לו.

הסיפור של כלי המשכן שונה. שם, הקדוש ברוך הוא אמר לעשות - וכל מה שאתה יכול לעשות, תעשה. נכון, יש מידות מדויקות של הארון ושל שאר הכלים, אבל הקדוש ברוך הוא כאילו אומר: **אני יודע שאתם בני אדם, שאתם לא מושלמים ולא מסוגלים** לדייק עד הסוף, אבל אני מבקש מכם שתעשו הכי מדויק שאתם יכולים.

לפי זה מסביר הגרי"ז בצורה נפלאה את הביטוי שחוזר על עצמו כל הזמן "כאשר ציווה השם את משה": הרי בעצם כל כלי שבני אדם בונים עבור המשכן הוא לא כשר - כי הוא לא במידה המדויקת שהשם ציווה! ועל זה התורה חוזרת ומדגישה, "כאשר ציווה השם את משה" - השם אמר לעשות את המקסימום, הכי קרוב לדיוק, וזה מה שהוא רוצה ומצווה. זה בדיוק הציווי של הקדוש ברוך הוא: לעשות מה שאנחנו יכולים.

הביאור הזה באמת נפלא, אבל מעורר שאלה גדולה על עצם העניין: למה באמת הקדוש ברוך הוא ברא אותנו כאלה, פגומים ולא מושלמים? למה "אי אפשר לצמצם"? מה הבעיה לברוא אותנו יצורים מושלמים שמסוגלים לעשות עד הסוף, ואז גם בית המקדש שנבנה עבור הקדוש ברוך הוא יהיה מושלם לחלוטין?

השאלה הזו היא לא שאלה תיאורטית, אלא נוגעת לעצם החיים שלנו. כי אפשר לשאול את אותה שאלה ממש גם כך: בשביל מה הקדוש ברוך הוא הוריד את הנשמה שלי לכאן? לא היה טוב יותר אם הייתי נשאר שם למעלה, נשמה קדושה וטהורה? מה יש לנו לחפש פה, בעולם כזה פגום ועקום?

והתשובה פשוטה אבל חזקה: הקדוש ברוך הוא ברא עולם חסר, והביא אותנו לעולם הזה בדיוק בגלל זה - כדי שאנחנו נתקן, כדי שאנחנו נכניס את הקדושה והטהרה לתוך העולם הפגום הזה.

במקדש שלמעלה, במקום קדוש וטהור מלכתחילה - מה אתה כבר

הרב יחיאל לבית | רב יועץ ופוסק במכון

שתשרה שכניה במעשה ידיו

בחינו, לעיתים אנו תמהים, האם מעשינו מכוונים לרצון ה', ומתפללים שירצה ה' במעשינו

בפרשות ויקהל-פקודי אנו קוראים על סיום בניית המשכן, אך האמת היא שזו רק ההתחלה. ההשקעה הגדולה שעם ישראל השקיע בבניית המשכן באה לתכליתה רק בסופם של ימי המילואים המתוארים בספר ויקרא (ט, כג-כד).

עם ישראל חש שכל השקעתו בבניין המשכן אינה כדאית אם לא ירצה ה' במעשיו, וקיווה והתפלל להשראת השכינה במשכן. משה רבינו בירכס: "יהי רצון שתשרה שכניה במעשה ידיכם" (רש"י שם), וכן לימד: "זה הדבר אשר ציווה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה'" - כשאתם עושים כציווי ה' בצורה שלמה ומדויקת - וודאי תזכו להשראת השכינה. ובאמת, יצאה אש מלפני ה' וראו כל העם שה' משרה שכניתו ביניהם - "וירונו ויפלו על פניהם".

בחינו, לעיתים אנו תמהים, האם מעשינו מכוונים לרצון ה', ומתפללים שירצה ה' במעשינו. כך בחיי הפרטים של כל אדם, ויותר מכך - אצל מי שזיכה ה' להיות פוסק הלכה ומורה דרך לרבים, שהוא מתפלל לקב"ה שיזכה לכוון את השואלים לאמיתתה של תורה.

לעיתים, הוא זוכה לראות באופן מוחש את הסייעתא-דשמיא המיוחדת בכך שהדברים המורכבים עליהם נשאל הגיעו לפתרון הטוב ביותר.

זכינו ואנשים פונים אלינו, למכון פועיה, לשמוע את דבר ה' זו הלכה' ומעוניינים בפסיקה, עצה, הדרכה והכוונה בנושאים מורכבים ומשמעותיים ביותר בחייהם: פוריות, טהרת המשפחה, הריונות מורכבים ונושאים רפואיים-הלכתיים נוספים.

אם בענייני הלכה, כגון ברכות הנהגין, בשר בחלב וכו', תקוותנו ורצוננו לזכות לסייעתא דשמיא - על אחת כמה וכמה בנושאים מורכבים וחמורים כאלה, שנוגעים לפעמים לדיני נפשות ממש.

קורה לא אחת שלאחר דיון מעמיק בין רבני המכון והתייעצות ארוכה עם רופאים - אנו מכוונים זוג מסוים לטיפול רפואי מקצועי וגם נכון מבחינה הלכתית.

ברוך ה' אנו זוכים לראות את הסייעתא דשמיא המלווה את עבודתנו הן בהתקבלות הדברים בשמחה אצל הפונים והן בהגעה ללידה המיוחלת בשלום, או במעבר הטיפול בהצלחה.

הנצי"ב מוולוז'ין בתשובה (שו"ת משיב דבר א, כד) מלמדנו דבר יסודי ביותר: "בשעה שמשיבים הלכה למעשה באים לעומק העניין יותר ממה שבא העניין בדרך לימוד, וגם סייעתא דשמיא עדיף בשעת מעשה...". כלומר בשעה שעוסקים בהוראת הלכה למעשה זוכים לסייעתא דשמיא מיוחדת, מעבר למה שזוכים בשעה שעוסקים בלימוד 'תיאורטי', שאינו הלכה למעשה באותו זמן (ועיין 'ציץ אליעזר' ג, יג).

נתפלל שזוכה לכוון לאמיתתה של תורה והקב"ה יתקננו בעצה טובה להורות ולהדריך ולהוסיף חיים וברכה בעם ישראל.

ויהי נעם ה' אלקינו ומעשה ידיו כוננו עלינו ומעשה ידיו כוננו.

יכול להוסיף ולשנות? כשאתה נמצא למעלה, הכל נפלא. אין תאוות, אין יצרים, אין עליות וירידות - הכל מושלם, אבל דווקא בגלל זה, אין לך מה לעשות שם!

הקדוש ברוך הוא אומר לכל אחד מאתנו: הבאתי אותך לעולם הכי עקום בעולם, כי בעולם הזה יש עליות וירידות, יש רגעים ומצבים לא טובים, ואתה צריך להכניס פה קדושה, שמחה, חיים, חסד ואור. פה נמדדת הגדולה האמיתית שלך, אם תצליח לייצר כאן בעולם הלא-מושלם את המקום הטוב והמואר.

מספרים שפעם חכמי הלם התווכחו האם אור השמש חזק יותר או אור הירח. במשך שנתיים וחצי הם התווכחו ויכוח סוער, עד שהתקבלה ההכרעה: אור הירח חזק יותר מאור השמש. מה ההוכחה? פשוט מאוד - השמש מאירה כשיש אור, וזו לא חכמה. הירח מאיר בלילה, כשחשוך, וזו עוצמה מיוחדת...

לכן גם הקדוש ברוך הוא ברא אותנו כאלה, חסרים ופגומים ולא מושלמים. כי השם לא רוצה אנשים קדושים שיעשו דברים קדושים, הוא רוצה אנשים בשר ודם, שהמלחמה בתוכם בין הגוף לנשמה לא פוסקת, שייצרו דברים גדולים!

דווקא כשאנחנו עם החסרונות שלנו שומרים שבת ומניחים הפילי, כשאנחנו מתמודדים עם הליקויים שלנו ומתגברים עליהם ועושים את מה שהקדוש ברוך הוא רוצה - זו תכלית הכוונה בבריאת העולם וברירת הנשמה שלנו לעולם! כשאדם לא מושלם בעולם לא מושלם עושה דברים קדושים, זו הקדושה הגדולה ביותר.

וזו התשובה לשאלה שבה פתחנו: מה הקדוש ברוך הוא מוצא כאן, במקדש שלמטה, שאין לו שם למעלה? - זה בדיוק העניין. הקדוש ברוך הוא שוכן דווקא במקדש למטה, כי זה המקדש שאנשים לא מושלמים בונים לו בעולם לא מושלם. מדוע? כי הגדולה האמיתית היא ליצור בית מקדש לשכינה הקדושה דווקא במקום החשוך והעקום ביותר, ודווקא עם האופי החסר והפגמים של האדם!

המדרש אומר דבר עצום: כשבנו את בית המקדש, הבנאים מצאו אבן עקומה ושמו אותה בצד כי לא היה להם מה לעשות איתה. בסוף הבנייה נוצרה זווית מסוימת שהאבן היחידה שהתאימה לשם הייתה אותה אבן עקומה - וזה מה שכתוב בפסוק "אבן מאסו הבונים, הייתה לראש פינה". האבן שהבנאים לא רצו בה וורקו אותה הצדה, רק היא השלימה את בניין המקדש.

אם אתה רוצה לבנות את בית המקדש בלב שלך, תחפש דווקא את 'האבן העקומה' שלך. אל תחפש את המקומות היפים והמושלמים שבך, אלא דווקא את החסרונות והפגמים. קח את הדבר שנראה לך כל כך עקום ושגוי, ואתו תיצור לקדוש ברוך הוא "דירה בתחתונים". זה נקרא לטהר את הטומאה, לקדש את החול, להאיר את החושך.

זה מבחן משמעותי לכל אחד מאתנו. אדם שמתחיל על עצמו ומבחין בחיסרון, והמסקנה שלו היא: סימן שאני אפס, סימן שאני לא טוב, סימן שאין לי סיכוי, סימן שאני רחוק מהקדוש ברוך הוא ואני על הפנים - **המסקנות האלו הן טרגדיה, זה אסון**. הגדולה האמיתית היא כשאתה רואה בעצמך משהו עקום או פגום, ואתה מבין ש"ותחסרהו מעט, מאלוקים" - שהחסר הזה הוא מתנה מאלוקים, כי זה הסולם שלך, דרך זה הקדוש ברוך הוא רוצה להעלות אותך. החיסרון שנטוע בך הוא כדי שאתה תשלים אותו. התחושה הזו שמשוה בך לא מושלם היא זו שדוחפת אותך להתרומם עוד, לעלות מעל הקצה של עצמך ולצמוח.

שנוכה בקרוב ממש לזכות לבניין בית המקדש שלמטה, שנבנה בזכות כל העבודה שאנחנו עושים, בכל חוסר השלמות שלנו. לחיים!

ספר קדושה
הצטרפו עכשיו!

מבצע מיוחד!
הצטרפו וקבלו במתנה!
את **מפצחת אגוזים**
הגדה שכולה חידות מאתגרות
ורמזים מדליקים, לכל משפחה

י"ד בניסן מתחילים!

הצטרפו לעשרות אלפי אנשים שהפכו את הרמב"ם היומי לדרך חיים. לימוד הנוגע בכל תחום בחיינו ומקיף את כל התורה כולה. 15 דקות ביום של לימוד פרק יומי ברמב"ם בדרך שנוחה לך.

הרמב"ם היומי

*4531

058-6133743

איך בונים בסיס בעבודת ה'?

יש דרכים רבות לעבודת ה', ואם בכל התורה אנחנו לומדים מרבותינו כלל גדול ש'אין אדם לומד אלא במקום שליבו חפץ' - כשמדובר על עבודת ה' הדברים נכונים ביתר שאת, מפני שהם צריכים להתאים לדמות ולאישיות של הלומד.

שכן גם בלימוד רגיל, "מקום שליבו חפץ" אינו מה שמתחשק לי ברגע זה, אלא מה שמתאים לאישיותי באופן עמוק ולטווח משמעותי ולא רגעי. היישום של הדרכה זו בלימוד התורה, מצריך בדרך כלל דמות רבנית מנוסה שתלווה את ההתפתחות של האדם, וכך גם בענייני עבודת ה'.

באופן טבעי אני נוטה להחמיר בהרבה הלכות, האם יש בכך בעיה?

בספרי הפוסקים מופיע רבות הביטוי "המחמיר תבוא עליו ברכה", ויש מקום גדול לשבח את המחמיר מפני שהוא מגויס לעשות את הדברים בצורתם המהודרת ביותר, ובוודאי זו נטייה שיש בה מעלה. וכן מצינו בקרב רבים מרבותינו שגם אם היו מקילים בפסיקתם לציבור, היו מחמירים מאוד לעצמם מגודל יראת השמיים ואהבת ה' שבערה בלבבם.

ויחד עם זאת צריך להיזהר בכמה עניינים: הראשון, שלא תהיה החומרה כזו שבאה לידי קולא. מסופר על רבי שלמה זלמן אויערבך זצ"ל שיצא מבית הכנסת בראש חודש ניסן לברך ברכת האילנות על עץ אחד, למרות שיש חומרה לברך דווקא על שני עצים. כשנשאל על כך ענה: העץ היה בחצרה של אלמנה שהייתה ממתנה כל שנה שאבוא לברך מאז היו בחצרה שני עצים, ובוודאי שלשמח לב אלמנה יקר הרבה יותר. שנית, שלא תהיה החומרה כזו שגורמת לנו ולאחרים חולשה, רפיון או כשלון בעבירה או בלגלוג על דברי תורה. ושלישית, שהשמחה והחיוניות בעבודת ה' הן דבר עיקרי מאוד, ואם החומרות כרוכות בחנק וכדורך, כנראה צריך בהן שיקול דעת מרובה.

האם באמת יש גלגול נשמות?

במילה אחת: ודאי, שהרי אלו דברים שכותבים רבותינו המקובלים. לכן אולי כדאי לנסח את השאלה אחרת: האם אנחנו יכולים להבין בפשטות מה זה גלגול נשמות? ועל כך התשובה היא הפוכה: ודאי שלא.

המושג גלגול נשמות שייך לעומק פנימיות התורה, והנטייה לצייר אותו בצורה מגושמת, חיצונית ורחוקה מאוד מאוד מן האמת - מצויה ביותר. כשם שאיננו עומדים על סוד על ידי לבושים רבים בקרבנו, אבל אותה כשלעצמה מכירים רק ענקי עולם - כך ויותר על כן לאין ערוך, את סוד גלגולה לא יודעים לאשורם של דברים אלא בני עלייה שחיים חיי נשמות נשגבים, שהלוואי שנאחז בשיפולי גלימתם.

חשוב לזכור שגם אם איננו מבינים כיצד הדבר פועל, אורות נשגבים ומופלאים מופיעים באותן דרכים עלומות של גלגול נשמות.

ת.ד. 52589 רמת גן < עורך: אהרונ ברגנשטיין > העלון טעון גניזה
לתגובות ויצירת קשר 052-4061065 info@qarov.org • קרוב אליך • לפרטום: 052-525-4051

קרוב אליך
עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

פתרתם? מקומכם איתנו! במרכז האקדמי לב

(קמפוס טל (נשים) | קמפוס לב (גברים))

יום פתוח וירטואלי

בזום, באתר המרכז האקדמי לב
ניתן להגיע לקמפוס עפ"י תנאי התו הירוק
ברישום מראש *3239

ה' בניסן תשפ"א | 18.3

זהו את הפתגם המסתתר:

International Program: Computer Science Business Administration

מסלול בית מדרש / מדרשה בראשות הרב יוסף צבי רימון

המרכז האקדמי לב

***3239**
www.jct.ac.il

קמפוס טל
בית הדפוס 7 גבעת שאול ירושלים.

קמפוס לב
הוועד הלאומי 21 גבעת מרדכי ירושלים.

הפקולטה למדעי החיים והבריאות

B.Pharm* רוקחות (חדש)
B.S.N סיעוד
B.S.N ביואינפורמטיקה

הפקולטה לניהול B.A
חשבונאות ומערכות מידע
מנהל עסקים

הפקולטה להנדסה ומדעי המחשב B.Sc.

פיזיקה שימושית / הנדסת אלקטרו-אופטיקה
הנדסת תוכנה
הנדסת מערכות תקשורת
הנדסת תעשייה וניהול
מדעי המחשב

פיזיקה - מתמטיקה (חדש)

תואר שני

DATA MINING M.Sc. כריית מידע
M.Sc. פיזיקה יישומית / הנדסת אלקטרו-אופטיקה
Nurse Practitioner + M.S.N סיעוד

שכר לימוד אוניברסיטאי מענק מוגדל לבוגרי/ות שירות לאומי וצבא הלומדים בירושלים

מבחן תיל / פסיכומטרי

ימי לימוד מרוכזים

רמת לימודים גבוהה

אחוז השמה גבוה

מעבר מלגות רחב

International Program: Computer Science Business Administration

מסלול בית מדרש / מדרשה בראשות הרב יוסף צבי רימון

המרכז האקדמי לב

*3239
www.jct.ac.il

קמפוס טל
בית הדפוס 7 גבעת שאול ירושלים.

קמפוס לב
הוועד הלאומי 21 גבעת מרדכי ירושלים.

המכינה האקדמית
מכינת ריענון / מכינה מלאה